ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

50 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СРЯДА | 21 ЮНИ | 2017 ГОДИНА/27 | БРОЙ 119 (7716)

ИНТЕРВЮ

Проф. Илияна Марчева за социализма, прехода и носталгията

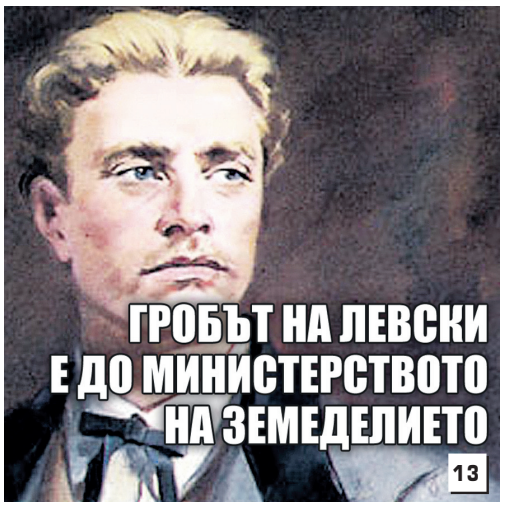
11

БЕЗУМИЕ

Евродепутат предлага да се пратят бежанците в Източна Европа

9

ГРОБЪТ НА ЛЕВСКИ Е ДО МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО

13

Путин идва в България по покана на Радев

Отношенията между двете страни не трябва да бъдат политизирани, единни са президентите

Руският президент Владимир Путин е приел поканата на българския държавен глава Румен Радев да направи официално посещение в България по повод 140 години от края на Руско-турската война от 1877-1878 г. и Освобождението на България. Точната дата на визитата предстои да бъде уточнена.

Телефонният разговор в понеделник вечерта е инициран от Радев. Той поздравил руския народ по повод Деня на Русия 12 юни. По инициатива на Путин е направен преглед на двустранното търговско-икономическо сътрудничество, както и в сферата на енергетиката.

Двамата лидери са били единни в мнението, че те трябва да са във взаимна изгода и без да бъдат политизирани. 2

СОЛИДАРНОСТ

БСП застана в защита на Манол Генов

2

Въртят далавера и с опаковките на киселото мляко

15

Последната постановка на Велко Кънев със 150-о представление

17

Снимка БГНЕС

За 10 години в България на единния дарителски номер DMS 17 777 (dmsbg.com) са изпратени близо 7,5 млн. дарителски SMS-а в подкрепа на различни каузи, а най-силно подкрепената кампания е за Аспарухово, с която са набрани над 1 млн. лева

НЯКОЛКО ДУМИ

Деси ВЕЛЕВА

ХВАЛБИ И РЕЗУЛТАТИ

Ако се разходите из печатните и електронните медии през последните няколко месеца, ще попаднете на много хвалби на столичната общинска администрация. Кметът Фандъкова например се перчи със строежа на 50 детски площадки, с ръст на туристите в София, хвали се, че столицата се развива като зелен и иновативен град, перчи се с дейностите, допринесли за намаляване на средната възраст на автобусите. Тези дни можем да очакваме и поредната апология за състоянието на общинските търговски дружества, болници и поликлиники. Отчетите, отразяващи управлението им през изминалата 2016 г., ще се утвърдят на утрешната сесия и със сигурност ще бъдат изтъкнати само печелившите и ще се омаловажат задлъжнелите.

Но 45 млн. лева трудно ще бъдат замазани, нито столичани биха могли да ги преглътнат лесно *(стр. 4)*. Още повече, че с най-голям дефицит се откроряват "Топлофикация" и "Столичният електротранспорт". За столичното парно едва ли има повече какво да се каже. И едва ли абонатите му има с какво да се умилостивят след голямата зимна авария, която ги остави на студено.

Стр. 12

ISSN 0861-0134

www.duma.bg

ДУМА СРЯДА 21 ЮНИ 2017

Манол Генов се отказва от имунитета си

От БСП заставаме зад колегата си и разчитаме на бързо и обективно разследване, категорична е Корнелия Нинова

Юлия КУЛИНСКА

Депутатът от „БСП за България" Манол Генов се отказва от имунитета си. Прокуратурата да изчисти казусите и името ми, се посочва в негово изявление. Изявлението дойде минути след като главният прокурор Сотир Цацаров внесе в НС искане за снемане имунитета му. Искането се основава на разследване на Окръжната прокуратура в Пловдив, изпратено по компетентност на Софийската градска прокуратура.

Генов е заподозрян в съучастие с асеновградския бизнесмен Николай Христев, с когото уж организирал купуването на гласове в своя полза и в полза на партия на парламентарните избори. Другото обвинение е за интервенция върху главния архитект на Асеновград Константин Атанасов - да допусне строителство в забранена защитена зона. В замяна Генов обещал да му съдейства за увеличение на заплатата. Обвинението за купуването на гласове касае парламентарните избори от 26 март т.г. "Намерени са пет списъка, разпитани са свидетели, които разказват, че от името на Манол Генов са били купувани гласове. Цената на всеки глас е била между 20-25 лева", обяви на брифинг говорителят на главния прокурор Румяна Арнаудова.

От БСП заставаме зад колегата си Манол Генов и се надяваме на бързо и обективно разследване. Това заяви лидерът на БСП Корнелия Нинова. Според нея такова разследване ще му даде възможност да си изчисти името. Нинова уточни, че Генов ще се откаже от имунитета си в сряда и няма да има нужда от създаване на комисия в парламента. Тя подчерта, че БСП споделя всичко, което депутатът е казал в изявлението си.

ИЗЯВЛЕНИЕ

От изтекла медийна информация след проверката на прокуратурата и ДАНС в община Асеновград, имах подозрения, че ще се появят и претенции към мен. Продължавам и до момента да не намирам причината за подобна връзка, освен ако не е тенденциозна. Иска ми се да не е така.

Не знам какво точно се има предвид с посочването на периода 1-30 март 2017 г. Това е периодът на предизборната кампания за последните парламентарни избори. Тогава съм имал срещи и разговори с хиляди избиратели, като част от кампанията, десетки са били и центровете на активисти на тази кампания в полза на политическата сила, в чиято листа съм и за мен, като кандидат, получил преференциален вот. Това е било открито и напълно в регламента на кампанията.

Всеки кандидат за народен представител, заедно с активисти и избиратели, които го подкрепят, сме били съмишленици и съучастници в кампанията - като платформа, ангажименти и обещания. Не виждам как в това се търси нещо нередно и наказателен смисъл. Що се отнася до разходваните средства в кампанията, за всичко има подадени отчети и няма причина да се притеснявам. Нека прокуратурата разследва, каквото е необходимо, и вярвам, че съмненията, още повече във вид на обвинения, ще бъдат изчистени с доказателства.

Относно втората претенция, недоумявам как точно съм могъл умишлено да склоня което и да е служебно лице, особено главен архитект, при това умишлено, да извърши нещо нередно. С въпросния казус съм бил запознат като народен представител и асеновградчанин, виждал съм и документи от официалната преписка. Няма как да имам отношение повече от това. За мен, като народен представител, винаги е било важно както в този случай, така и във всеки друг, когато има проблеми на граждани или инвеститори с администрациите на местна или държавна власт, всичко да се решава законово, без да се ощетяват интереси на никоя страна. В този смисъл, съм съдействал открито десетки пъти и мисля, че това е част от ангажиментите ми на народен представител.

И заради двата казуса, в качеството ми на народен представител, сам ще се откажа от статута на имунитет на народен представител, защото в мой интерес е прокуратурата коректно, в пълен обем, и в интерес на закона, да изчисти казусите и името ми.

ВЛАДИМИР ПУТИН ПРИЕ ПОКАНАТА НА РАДЕВ ЗА ВИЗИТА У НАС

Руският президент Владимир Путин е приел поканата на българския си колега Румен Радев да посети България. Както ДУМА вече писа, държавният ни глава инициира визитата във връзка с навършването на 140 години от края на Руско-турската война от 1877-1878 г. и Освобождението на България, които отбелязваме догодина. "Президентът Путин благодари за поканата и я прие, като точната дата на визитата предстои да бъде уточнена. Руският президент благодари на президента Радев и за приноса му за развитието на двустранните отношения", съобщиха късно в понеделник от "Дондуков" 2.

Разговорът между двамата е инициран от Радев. Президентът е поздравил Путин и руския народ по повод отбелязването на Деня на Русия – 12 юни. По време на двадесетминутния разговор, който се проведе по инициатива на българския президент, беше отбелязана дълбоката историческа и духовна връзка между българския и руския народ, отбелязват от президентството.

По инициатива на руския президент беше направен преглед на двустранното търговско-икономическо сътрудничество, както и в сферата на енергетиката, и беше изразено общо желание за тяхното последващо развитие и задълбочаване, без да бъдат политизирани и на основата на взаимна изгода.

Руските медии обявиха, че в разговора е потвърден взаимният интерес от развитието на сътрудничеството между двете страни в различни сфери, включително енергетиката. Обсъдена е подготовката на съвместни мероприятия, свързани с отбелязването на важни годишнини като 25-годишнината от подписването на Договора за приятелски отношения и сътрудничество, която се отбелязва на 4 август т.г.

ИЛИЯНА ЙОТОВА: ПОЛИТИКИТЕ ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПЛАТИХА ДАНЪК НА ПОПУЛИЗМА

Снимка ПРЕССЕКРЕТАРИАТ НА ПРЕЗИДЕНТСТВОТО

Вицепрезидентът призова за по-широка обществена дискусия по проблемите на бежанците

Европейските и националните политики за бежанците платиха данък на популизма, констатира вицепрезидентът Илияна Йотова, която откри вчера медийния форум "Когато обществото срещна бежанците", посветен на Световния ден на бежанеца. Дискусията се организира от БЧК и Върховния комисариат за бежанците към ООН. Тя отбеляза, че за интеграция вече не се говори, а повдигането на въпроса дори се посреща с недоволството от европейските граждани. Според нея темата за сигурност на всяка цена заема над 70% от публикациите и изместила фокуса на проблемите към ограничаване на достъпа и превръщането на Европа в крепост за правата на "едните" срещу правата на "другите".

Йотова припомни, че на 18 април 2015 г. 800 души загубиха живота си близо до Лампедуза и тази драма отбелязва началото на "кризата с бежанците". Картината на тъжните и покрусени хора бързо се смени с барабанен огън от страна на всякакви институции за безкомпромисна битка с трафикантите и ограничаване на потоците от хора, идващи от Африка и Близкия изток, обобщи Йотова. Според нея липсата на работещи решения и коментарите за причините за конфликтите са отстъпили на прескомюникета за броя на пристигащите. Вицепрезидентът акцентира, че медиите и обществените нагласи предопределят политическите решения в немалка степен, независимо дали става дума за национални или европейски политики. Според Йотова най-сериозната заплаха е, че привикваме с ужаса на човешките трагедии.

ЗАМ. ОБЛАСТЕН ОТ ГЕРБ ИЗЛЪГАЛ ЗА МАГИСТЪРСКА ДИПЛОМА

Новият зам. областен управител на Габрово Мария Пенева излъгала, че към датата на назначаването си има магистърска диплома. Това става ясно от отговор до депутата от "БСП за България" Кристина Сидорова, изготвен от зам.-ректора по учебна дейност на ВТУ "Св. св. Кирил и Методий" проф. д.ф.н. Стоян Буров. Сидорова отправила запитване до университета, след като казусът с назначаването на Пенева за зам.-областен управител стигна до Върховна прокуратура и получи отговор от Главния инспекторат към Министерски съвет, че изложените твърдения в сигнала не се потвърждават. Както ДУМА вече писа, социалистите заподозряха, че бившата общинска председателка на ГЕРБ в Трявна не е имала диплома преди назначението си. От отговора на зам.-ректора става ясно, че Пенева била учила Публична администрация в Стопанския факултет на ВТУ. Защитата на дипломната й работа обаче била на 19 май и едва след това е придобила образователно-квалификационната степен "магистър". В становището на Главния инспекторат към МС се твърди, че нарушение няма и излиза, че тя е отговаряла на изискванията за заемане на длъжността като магистър към датата на назначаване. Зам.-ректорът на ВТУ обаче изрично посочва, че датата на придобиване на магистърска степен е седмица по-късно. "Това действие на управляващото мнозинство показва, че отново законовите норми се погазват в името на личния партиен интерес. Казусът вече не е просто защо Пенева е назначена на висша държавна длъжност без нужното образование към дата 11 май, а защо случилото се омаловажава и отрича дори от Главния инспекторат към МС.

СИМЕОНОВ ЗАПЛАШИ ЙОНЧЕВА С „ИНТЕРЕСЕН ДИАЛОГ" С ИНСТИТУЦИИТЕ

Предстои на г-жа Йончева занапред разнообразие от обществените контакти с институциите. Това обяви в телевизионно интервю министърът на икономиката и вицепремиер Валери Симеонов. Така той коментира разкритията на депутата от "БСП за България" Елена Йончева за нередности при строежа на оградата по българо-турската граница. Извършва се организирана кампания за злонамерено клеветене на нещо, с което България трябва да се гордее, каза Симеонов. По думите му България е на първо място по защита от мигранти. Той бил състоятелен човек и затова дарил от джоба си на МО (ръководено от неговия партньор в "Обединени патриоти" Красимир Каракачанов) 14 хил. лв., колкото е струвало последното облитане на съоръжението с военен вертолет.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 21 ЮНИ 2017

Заведенията в Слънчев бряг правят курорта на Содом и Гомор

ВАЛЕРИ СИМЕОНОВ СЕ КАНИ ДА СПРЕ АЛКОХОЛНИЯ ТУРИЗЪМ С ТВЪРДЕНИЕТО, ЧЕ ИМА ХИЛЯДИ НАЧИНИ ЗА ЗАТВАРЯНЕ НА ЗАВЕДЕНИЕ

БСП внесе 6 кандидатури за членове на ВСС

Щом държавата не може, ние ще се погрижим за паметниците на България, заяви Корнелия Нинова

Юлия КУЛИНСКА

БСП внася 6 кандидатури за членове на ВСС. Това обяви Корнелия Нинова на брифинг вчера. Кандидатурите са на съдиите Марина Дойчинова от ВАС, Даниела Маринова-Марчева от САС, Дияна Хитова от ВКС, Драгомир Кояджиков от Апелативния спецсъд и прокурорите Маринела Тотева от ВАП и Светлана Бошнакова от ВКП. "Критериите, по които се спряхме на тях, са да са хора от системата, защото познават нерешените въпроси в правосъдието. Важно е да са извървели пътя от районни съдии и младши прокурори до най-високите нива. На последно място да са професионалисти и да са почтени", обясни Нинова. Тя подчерта, че в кариерата си кандидатите са преминали през търговско, административно, гражданско и европейско право и са били юрисконсулти. По думите на лидера на БСП номинираните покриват широка гама от проблематика в правото. "Стремежът ни е всеки от тях да не е страна в споровете, които вървят в съдебната система. Разчитаме на тяхната обективна гледна точка за случващото се. Предлагаме повече кандидати, защото сме за принципа да има конкуренция, право на избор и истинско състезание", отбеляза Нинова. Тя отрече БСП да е влизала в договорки с други партии за номинациите.

В БСП са получили покана от министъра на регионалното развитие за среща утре, на която ще се разговоря за процедурата, по която левицата ще получи собствеността върху дом-паметника на Бузлуджа. Нинова припомни, че през 2011 г. правителството на Бойко Борисов е предложило собствеността на монумента да бъде прехвърлена на социалистите. "Новото ръководство на БСП реши да приеме предложението по две причини. Първата е, че различни правителства от различни партии не се грижат за паметниците на България и те се рушат. Те са част и от историята, и от настоящето, защото възпитават младите в уважение към предците ни. Затова и започнахме първата национална кампания за възстановяване на всички войнишки паметници", твърди Нинова. "Бузлуджа е историческо място за стотици хиляди социалисти. Архитектурна ценност е и не можем да гледаме как се руши", категорична е тя. Ако собствеността на паметника бъде предоставена на БСП, първата стъпка ще е той да се обезопаси и да се спре разрухата.

Имало е среща с автора на монумента арх. Георги Стоилов и с част от художниците, които са творили там. "Обсъждаме варианти за реставрацията и възстановяването на паметника. Към екипите пожелаха да се включат млади архитекти и художници и БСП подготвя среща с тях", каза Нинова. Първоначалното укрепване левицата ще направи със собствени средства. Обсъждат се и възможности за национални дарителски кампании, в които да се включат и други партии от Балканите и в Европа.

Снимки Емилия КОСТАДИНОВА

Бузлуджа е историческо място за стотици хиляди социалисти. Архитектурна ценност е и не можем да гледаме как се руши, категорична е Корнелия Нинова

В СЪБОТА НС РЕШАВА ЗА СМЕСЕНАТА ИЗБИРАТЕЛНА СИСТЕМА

В събота свикваме Национален съвет на партията и ако той одобри подготвения законопроект за смесена избирателна система, го внасяме в парламента, съобщи Корнелия Нинова. "Ние сме последователни в позициите си и обявихме, че след като в НС мине гласуването за мажоритарния вот, ще внесем нашето предложение. Законопроектът е подготвен от група от конституционалисти, математици и специалисти. Ако бъде приет на пленума, ще бъде внесен в НС до седмица-две", уточни Нинова. БСП не го е внесла по време на дискусиите за мажоритарния вот, защото дискусията в парламента не е била истинска. "Това беше политически театър, в който не искахме да участваме. Това бяха политически договорки на ГЕРБ, която го внася, но всъщност не иска да се приема. Искаме да сме чисти пред хората", заяви Нинова.

Днес лидерът на БСП ще се срещне с новоизбрания македонски премиер Зоран Заев в централата на партията, обяви зам.-председателят на левицата Деница Златева.

БОГДАН БОЦЕВ ТЪРСИ РЕШЕНИЯ НА ПРОБЛЕМИТЕ В ГЪРМЕН И БЕЛИЦА

Десетки хора посетиха изнесената приемна на депутата от "БСП за България" Богдан Боцев в гоцеделчевските села Гърмен, Дебрен и Дъбница. Местните споделиха, че основните им проблеми са ниските доходи и голямата безработица. Нужно е да се намери инвеститор, който да развие бизнес в региона и да създаде много работни места, смята Боцев. Той пое ангажимент да съдейства на общинските ръководства в Гоцеделчевско за намирането му. В община Гърмен хората се оплакаха от забавеното плащане на тютюнопроизводителите за предадената от тях реколта. Директорът на училището в Дъбница алармира, че преминаването на школото в обединено ще доведе до недостиг на помещения. За да се реши проблемът, е необходимо да се изгради пристройка за още две класни стаи, но няма средства. Боцев обеща да съдейства за решаването на проблема. Три основни проблема е поставил пред народните избраници кметът на Белица. Първият от тях касае изграждането на Спешен център, тъй като към момента такъв в общината не съществува. Когато има спешен случай, се налага да идва линейка от Разлог, което за всички е ясно, че не е най-добрият вариант. Вторият въпрос е довършването на една от важните улици в Белица, която до момента е ремонтирана със средства на общината, но те не достигат, за да бъде окончателно завършен ремонтът. "Поехме ангажимента да поставим тези въпроси пред министъра на здравеопазването и министъра на регионалното развитие и благоустройството, тъй като разрешаването им е в тяхната компетенция", допъл-ни Николай Бошкилов, който заедно с Боцев бе в Белица. Третият голям проблем, който е на дневен ред в община Белица, е пътят от с. Семково до парка за танцуващи мечки.

По време на среща с жители на Белица пред депутатите отново е поставен въпросът за ниските заплати и пенсии и за липсата на работа в общината. Безработицата в община Белица е повече от 50%.

Министър-председателят на Република Македония Зоран Заев се срещна с президента на Република България Румен Радев

СТАРОЗАГОРСКИТЕ ДЕПУТАТИ СЕ СРЕЩНАХА С ЖИТЕЛИ НА 3 ОБЩИНИ

Старозагорските депутати от „БСП за България" Драгомир Стойнев, който е зам.-председател на ПГ на левицата, Георги Гьоков и Донка Симеонова се срещнаха с жители на общините Стара Загора, Казанлък и Опан. "БСП е силно мотивирана да е алтернатива както на национално, така и на местно ниво. В НС управляващото мнозинство чака държавната администрация да им пише законопроектите", обобщи Стойнев. Той припомни, че социалистите са внесли в парламента 9 законопроекта, инициирали са 2 временни анкетни комисии и 2 питания до КС. Законодателната инициатива на БСП срещу съвременното робство трябва да реши проблема с неизплащането на работните заплати, което започва да се превръща в много сериозна и порочна практика, подчерта Стойнев. "БСП ще подкрепи увеличение на минималната пенсия, но ще настояваме и за преизчисляване на всички пенсии на база на средноосигурителния доход. В противен случай се залага взрив в пенсионната система", коментира Георги Гьоков. Донка Симеонова подчерта, че БСП е сезирала КС заради Закона за предучилищното и училищното образование, атакувайки 35 члена от текста. Ние сме против финансирането на частните училища от държавата и на заплащането от родителите на задължителното обучение, отбеляза тя.

"Резултатите от допитването за Бедечка са очаквани. Призовахме да се гласува масово с "да" за запазването на територията като парк. Оттук нататък решението е отговорност на общинската администрация и Общинския съвет. Защо обаче, след като твърдеше, че има решение по въпроса, кметът не го обяви по-рано, за да се спестят 200 000 лева от общинския бюджет", попита общинският председател на БСП в Стара Загора Валентина Бонева.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 21 ЮНИ 2017

Общинските дружества в София са с 45 млн. лева загуби

Столичните болници и поликлиники са завършили 2016 г. с дефицит от 2,17 млн. лева

Деси ВЕЛЕВА

За поредна година общинските търговски дружества в столицата са завършили с милиони левове загуби. От 18-те дружества четири са приключили 2016 г. на загуба от около 45 млн. лева. Основният дял на дефицита се дължи за пореден път на "Топлофикация-София". Останалите дружества на минус са "ВиК", "Столичен електротранспорт" и "Спортна София".

Годишните финансови отчети бяха одобрени вчера от финансовата комисия и трябва да бъдат разгледани на заседанието на СОС утре. Данните за поредна година показват, че като цяло общинската икономика не работи добре, коментира общинският съветник от БСП Иван Таков, който е и член на финансовата комисия. Според него те разполагат с активи от милиарди, а разпределят едва 4 млн. лева дивиденти. Той все пак отчете, че дружества като "Спортна София" и "Софийски имоти" се управляват добре. Таков похвали и подобряването на събираемостта от столичното топлофикационно дружество. Негативна оценка обаче общинският съветник даде на нестабилното напоследък управление на "Чистота-Искър".

През миналата година загуби са натрупани и от общинските болници и Диагностично-консултативни центрове (ДКЦ). Те са в размер на 2,17 млн. лева. Отново тревога буди финансовото състояние на II Акушеро-гинекологична болница "Шейново". Докато в края на 2015 г. лечебното заведение е било на минус от 390 000 лева, тази година дефицитът е 755 000 лева. От 11-те останали общински болници на загуба от 800 000 лева са приключили четири, като най-голям длъжник е IV МБАЛ.

Загуби са натрупали и някои от 22-те ДКЦ в столицата. Най-голямата - от 179 000 лева, регистрира ДКЦ "Свети Лука-диабетен център", следван от XX ДКЦ със 149 000 лева и V ДКЦ - със 126 000 лева. Останалите шест медицински и дентални центрове са с дефицит от 95 000 лева.

От общинската администрация пък се похвалиха с удвояване на печалбата на скандалния Център за градска мобилност.

5 млн. лева за ремонт на площада пред НДК

Ремонт на стойност 5 млн. лева започва днес пред НДК. Парите ще бъдат изхарчени за реконструкцията на площада пред двореца, който е с площ от 12,5 дка.

Преди две години приключи мащабната реконструкция за над 12 млн. лева на другата част от парка край НДК от 11,5 дка. Тогава частта от площад "България" пред НДК не беше обект на ремонти, заради проблеми с хидроизолацията, които били причина за течове в подлеза.

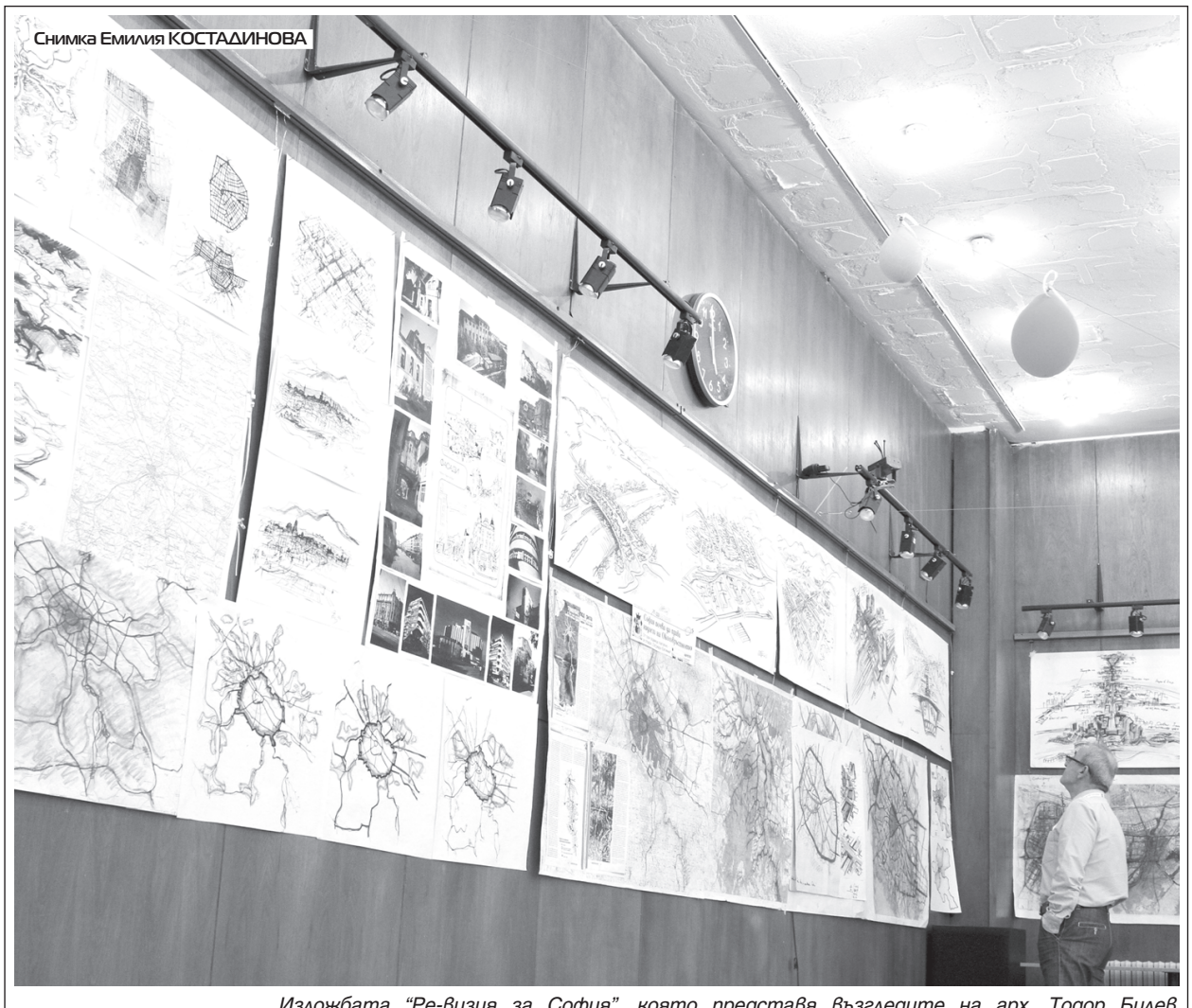
Ремонтните дейности, които започват днес, включват подмяна на гранитните плочи в два нюанса, поставяне на хидроизолация и дренажна система на зелените площи, бордюри, стъпала, изграждане на нови парапети около фонтана и стълбищата към подлеза. Срокът за приключване на дейностите е до края на тази година.

Удължават договора на „Карат-С" за 15 столични линии

Деси ВИОЛЕТОВА

Договорът на частния транспортен оператор "Карат-С", който обслужва 15 автобусни линии в София, все пак ще бъде удължен. Това предложение на зам.-кмета Евгени Крусев бе отхвърлено преди няколко седмици от Столичния общински съвет, но въпреки това отново бе вкарано за разглеждане и присъства в дневния ред за утрешната общинска сесия. Този път докладът бе внесен от общински съветници от ГЕРБ и "Група 5". Единственото различно в двата документа е, че се предлага договорът да бъде удължен не с 2 години, а максимум до 2 години. Идеята е да бъде прекратен в момента, в който общината се сдобие с нови автобуси, за да обслужва освободените от частната фирма линии.

Съветниците от финансовата комисия, които вчера обсъждаха втория доклад, влязоха в спор доколко той е в интерес на гражданите. Според вносителката Ваня Тагарева жителите на район "Панчарево" са настояли на среща частният оператор да продължи да обслужва линиите с новите си автобуси. Другият вносител Симеон Славчев пък изтъкна, че имало редица жалби. На срещуположната позиция застана общинският съветник от БСП Иван Таков, който заяви, че е неприлично за втори път да се внася вече отхвърлен доклад, който е нецелесъобразен и незаконосъобразен. Той поиска становище на "Столичния автотранспорт", от което да стане ясно, дали действително разполага само с 30-годишни автобуси за въпросните линии, както твърдят от ГЕРБ. "Първата ни грижа трябва да е общинският оператор, не частния", категоричен бе Таков. Той отново припомни на управляващите, че не са взели мерки да осигурят нови возила, въпреки че са били наясно за изтичащия договор. Мнозинството съветници в комисията обаче подкрепи доклада и днес той трябва да бъде обсъден и от транспортната комисия.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Изложбата "Ре-визия за София", която представя възгледите на арх. Тодор Булев по проблемите на столицата и развитието на градската среда, може да се види до 23 юни в Централния дом на Съюза на архитектите в България

Панов се отказва от колата на НСО

Председателят на Върховния касационен съд Лозан Панов няма да използва повече колата, която се предоставя от Националната служба за охрана. Причината за решението му била, че вече не е убеден в сигурността, която тя му предоставя. Самият Панов оповести своя отказ в изказване пред журналисти във Висшия съдебен съвет. Той не е уведомил за решението директора на НСО, но предстои да направи това. ДУМА припомня, че преди ден прокуратурата отказа да разследва инцидент с развитите болтове на колата, дадена му от НСО, тъй като не са намерени доказателства за умишлено увреждане.

Проблемът е установен от Панов и шофьора му, който е от службата за охрана, при пътуване извън София на 1 юни, когато Панов купувал гъби. Първи за това съобщи лично Лозан Панов след срещата си с президента Румен Радев.

По думите на Панов странна е констатацията на прокуратурата, че специализираният транспорт на НСО предлага луксозна кола, на която може при интензивно движение болтовете, придържащи гумите, да се саморазвият. "Това означава, че няма сигурност при осигуряване на специализирания транспорт на НСО. Това, което мога да направя, е да се откажа от използването на автомобила на НСО", каза Панов.

Сезират прокуратурата за ученик, нападнал учител

Досъдебно производство е образувано заради нападение на ученик над учител. Столичните полицаи изясняват фактите за побоя, извършен от 16-годишен ученик. Той е отведен в полицията и е разпитван в присъствието на родител и инспектор от Детската педагогическа стая.

Сигналът за инцидент в столична професионална гимназия на бул. "Сливница" е получен по обяд. По първоначални данни възпитаник на училището нахлул в учителската стая и нападнал една от учителките със стол. Веднага на място са изпратени полицейски екип и спешна помощ. Пострадалата е откарана в болнично заведение, където е прегледана и освободена.

Коментар на стр. 12

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 21 ЮНИ 2017

Добрите университети са с най-ниски заплати

Намаляват приема и финансирането на професионалните направления „Икономика", „Администрация и управление", „Туризъм"

Светла ВАСИЛЕВА

Преподавателите в най-добрите университети на България са с най-ниски заплати, стана ясно вчера на националната конференция "Предизвикателства пред държавните висши училища за успешна реформа: Уроци от миналото и с поглед към бъдещето", организирана от КНСБ. На форума бяха представени резултатите от изследване на 33 държавни висши училища, правено в периода юли 2016 - март 2017 от Националния браншов синдикат "Висше образование и наука" към КНСБ. Според данните средната брутна работна заплата в държавните висши училища е 1250 лв. Най-високо е заплащането в Икономическия университет във Варна (2061 лв.), Медицинските университети в София (1995 лв.) и във Варна (1849 лв.). В дъното на таблицата с над два пъти по-ниски възнаграждения са преподавателите на Минно-геоложкия университет (860 лв.), Химикотехнологичния и металургичен университет (892 лв.) и Университета по архитектура, строителство и геодезия (966 лв.). Под хиляда лева получават и във Висшето строително училище "Л. Каравелов" (980 лв.). "На нас ни е неудобно да кажем, че сме преподаватели. Как така сме първи по рейтинг и последни по заплати", попита доц. д-р арх. Екатерина Сентова от УАСГ.

Друг дисбаланс, който се вижда от направения сравнителен анализ, е в заплащането на допълнителното възнаграждение за придобита образователно-научна степен "доктор". При 262,50 лв. средно 16 от държавните висши училища, т.е. половината, плащат по-малко от средното, като в Националната художествена академия и Тракийския университет сумата е едва 180 лв., докато в УНСС докторите на науките получават 550 лв. На практика една и съща степен "доктор" има различно финансово изражение.

Привличането и задържането на млади преподаватели е друг неразрешим проблем за държавните висши училища. По мнение на участващите в конференцията ниските заплати са една от причините за нежеланието на млади хора да стават асистенти. Увеличението на учителските заплати, които надминават асистентските, също бе изтъкнато като причина. Според министър Красимир Вълчев "системата на управление на висшите училища не стимулира академичните ръководства да водят политики за подготовка на млади преподаватели". Той заяви, че онова, което трябва да се случи в краткосрочен план, е системата да се адаптира към работа с много по-малък брой студенти, тъй като вече сме навлезли в кривата на шоковото им намаляване. "Една част от професионалните направления трябва да се минимизира, предимно такива, създадени последните 20-25 години. Приемът се намалява предимно в "Икономика", "Администрация и управление", "Туризъм", където анализите показват, че икономиката има нужда от кадри на позиции предимно със средно образование".

Пак прекрояват здравното министерство

Аида ОВАНЕС

Нов Устройствен правилник на МЗ ще замени приетия с ПМС 67 през 2015 г. Това става ясно от публикувания за обществено обсъждане нов проектоправилник. Персоналът в административните звена остава непроменен - 279 души.

От частичната оценка на въздействието става ясно, че няма добре структурирана финансова дирекция, няма структура, която да е ангажирана приоритетно с дейностите по интегриран подход за работа с наркозависимите, липсва самостоятелна структура с отговорности в областта на международните дейности, звеното "Сигурност на информацията" е натоварено с административни дейности по контрола на охраната и сигурността на сградите и съоръженията.

Създава се самостоятелна дирекция "Бюджет и финанси", в която да се съсредоточат единствено функциите, свързани с бюджетните и финансовите въпроси, става ясно от доклада на министър Николай Петров. Всички дейности, които имат административно-технически и стопански характер, се обединяват в дирекция "Административни дейности".

Дирекция "Здравен контрол" обединява функциите в областта на общественото здраве и има за задача и да подпомага дейността на главния държавен здравен инспектор. Създава се самостоятелна дирекция "Промоция и профилактика на болести и зависимости" със задачи, свързани с приоритетите, залегнали в основата на коалиционното споразумение на правителството относно интегриран подход към зависимостите.

Дейностите по обществените поръчки се обособяват в отделно звено, защото министърът има специално правомощие по провеждане на обществени поръчки в качеството му на централен орган за покупки в сектор "Здравеопазване". В момента обществените поръчки се администрират от няколко структури.

Във връзка с председателството се обособява и дирекция "Международни дейности".

Снимка БГНЕС

Дивите боровинки - "Wildberries", е общество на онези момичета, които са винаги в движение и правят нещо щуро – от каране на сноуборд, лонгборд, сърф, колела и други луди спортове до пътешествия, фестивали и здравословно хранене. Основател на "Wildberries" е Станимира Карадочева

Майка на 6 деца преби социална работничка

25-годишна майка на 6 деца преби социална работничка в Бургас. Служителката казала на многодетната майка, че трябва да върне 250 лв., които е получила като социални помощи. Нито едно от петте деца не посещава училище, което е причината за връщането на парите. Шестото дете е новородено и е дадено в дом. След побоя социалната работничка е с изместване на челюстта и синини по тялото. Нападателката е задържана за 24 часа. Ситуацията стана причина за масово недоволство между социалните работници в Бургас, които редовно се оплакват от насилие срещу тях. По думите им това не е изолиран инцидент - те били заплашвани с парчета стъкла, брадви и безброй вербални заплахи.

У НАС ВСЕ ОЩЕ НЯМА ВЪЗМОЖНОСТ ЗА СЪСТРАДАТЕЛНО ЛЕЧЕНИЕ

Аида ПАНИКЯН

Въпреки че преди месеци у нас бе спечелено първото по рода си дело срещу министъра на здравеопазването, все още не се прави нищо по инициране на нормативни промени за въвеждане в националното ни право възможност за състрадателно лечение. Това съобщи на пресконференция адвокат Анели Чобанова. Тя е адвокатът, ангажиран от децата на починалата преди 5 години Боянка Мишева. През 2004 г. жената се разболява от рак на бъбрека, оперирана е, но през 2011 г. са установени разсейки и не може да бъде оперирана. Тогава поискала да й бъде предоставена възможността за т.нар. състрадателно лечение в чужбина, при което се използва препаратът "ваксина на Коули" (MBVax Coley fluid), който е във фаза на клинично проучване. Жената била насочена към такова лечение от лекуващия лекар. Въпросът не е само в този препарат, а в необходимостта у нас са бъде узаконена възможността за подобно лечение, коментира Чобанова. "Лечение от състрадание" съгласно чл. 83 на Регламент (ЕО) 726/2004 се прилага, когато е доказано, че конвенционалната медицина не е повлияла на болен с животозастрашаващо заболяване или е в терминален стадий. Другото условие е пациентът да е със сравнително съхранена имунна система и с възможност да понесе лечението.

Дори болните да си купят препарата и да го внесат, у нас такова лечение е забранено, каза Чобанова. Самият препарат се прилага по нарочна схема в продължение на няколко месеца и болните трябва да го прилагат в чужбина.

У нас няма и наредба за палиативни грижи, подчерта адвокатката. Тя припомни, че след като на 8 февруари т.г. е спечелено делото във ВАС, са пратени писма и на служебния, и на новия здравен министър с настояване да се прилага европейският регламент у нас, но отговори няма. Ищците са готови да съдят държавата по Закона за отговорността и на държавата и общините за вреди.

ДУМА®

Абонамент 2017

ЦЕНИ:

1 месец – 9,00 лв.

3 месеца – 27,00 лв.

6 месеца – 54,00 лв.

АБОНАМЕНТ САМО ЗА ПЕТЪЧНИЯ БРОЙ:

1 месец – 3,00 лв.

3 месеца – 9,00 лв.

6 месеца – 18,00 лв.

Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД до 15.VI.2017 г.,
"Доби прес" ЕООД до 28.VI.2017 г.
и редакцията на в–к ДУМА до 20.VI.2017 г.
на ул. "Позитано" 20А.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 208

EUR: 1.95583 GBP: 2.21893 ⇩ USD: 1.75316 ⇧ CHF: 1.80194 ⇧

ДУМА

СРЯДА 21 ЮНИ 2017

„Росатом” иска да е строител на „Белене”, ако проектът тръгне

Участието на руснаците при реализация била вън от съмнение, според Петкова

От страна на “Росатом” е проявен интерес да участват в евентуална реализация на проекта “Белене” като строител. Това е станало ясно вчера в рамките на деветия Международен форум “Атомекспо”, където българският енергиен министър Теменужка Петкова се е срещнала с генералния директор на държавната корпорация за атомна енергия “Росатом” Алексей Лихачов. Традиционно форумът се провежда в руската столица Москва.

Участието на руската ядрена корпорация “Росатом” като изпълнител в проекта за АЕЦ “Белене” е вън от съмнение - компанията е конструктор на оборудването, е заявила Петкова пред Investor.bg. “Нагласата на “Росатом” е да бъде изпълнител на този проект”, посочи още тя в отговор на въпроса дали руската страна има намерение да участва като стратегически инвеститор в изграждането на втората ядрена централа у нас.

Пред Лихачов Петкова е изложила плановете на българската страна да отдели пасивите и активите по проекта “Белене” в отделна проектна компания, която да бъде предложена за приватизация. По думите ѝ, освен с изградена площадка, част от съпътстващата инфраструктура и произведеното оборудване за АЕЦ “Белене”, България разполага и с технически отлично подготвени експерти. В случай, че в рамките на подобна процедура не бъде намерен стратегически инвеститор, разглеждаме и възможността част от оборудването за “Белене” да се реализира на площадката на 7-ми блок на АЕЦ “Козлодуй”, е казала Петкова.

“След като миналата година с общи усилия разрешихме казуса след постановеното арбитражно решение за АЕЦ “Белене”, следващата важна стъпка пред нас е свързана с възможността за реализация на произведеното за проекта оборудване”, е казала Петкова. “Страната ни следва да се съобрази и с произтичащите от парижкото споразумение изисквания за намаляване на вредните емисии. Въпреки, че ще настояваме пред ЕК за дерогация, ще се наложи да преосмислим енергийната си стратегия”, каза още тя. По думите ѝ основната цел на правителството в енергийната сфера е гарантиране на енергийната сигурност.

Държавната помощ няма да стигне за всички дългове на БДЖ

Парите, които БДЖ ще получи от бюджета - 224 млн. лв., ще стигнат холдингът да погаси повече от половината си натрупани дългове. Дългът на холдинга в момента е около 350 млн. лв. Както вече стана известно, Европейската комисия одобри държавна помощ за БДЖ, за да може железницата да се стабилизира. Ден по-рано от неправителствената организация Гражданска инициатива за обществен и релсов транспорт заявиха, че “това е поредният (трети) път, в който комисията разрешава на правителството да подпомогне БДЖ”. “Предишните два пъти кабинетът Борисов 1 не отпусна никакви средства на железницата”, написаха от организацията. По този повод вчера зам.-министърът на транспорта Велик Занчев заяви, че това е единственото по рода си такова разрешение, откакто сме влезли в ЕС от 2007 г.

Дори и с тази държавна помощ БДЖ ще продължи да има дългове. Сред тях са дължими такси от 97 млн. лв. за ползване на железопътната инфраструктура и заем от 20 млн. лв. Тяхното плащане ще бъде отложено и ще става с капиталовия трансфер, който БДЖ ще получи от бюджета през 2018 г., както и с приходи от продажба на неоперативни активи.

Най-вероятно парите ще бъдат отпуснати като безлихвен заем, обясни вече транспортният министър Ивайло Московски. Вчера Занчев и ръководството на БДЖ обясниха, че сумата ще бъда възстановена в държавната хазна с очакваните постъпления от концесията на летище София, процедурата, за която властта засега възнамерява да пусне през септември. Занчев каза, че вторият облигационен заем за компанията от 234 млн. лева е взет през 2007 г. Остатъкът, който трябва да бъде платен по него, е 150 млн. лева. Около 14 млн. лева годишно са наказателните лихви по всички досегашни заеми, обясни още заместник-министърът.

“През септември 2017 г. ще се инвестира в закупуването на нов подвижен състав от около 15 мотрисни влака. С течение на времето инвестицията за нови влакове трябва да нарасне до над 400 млн. лева. В момента се изпълняват няколко обществени поръчки за ремонт и модернизация на остарелите локомотиви”, обяви Владимир Владимиров, изпълнителен директор на БДЖ. По думите му това ще продължи, докато не се модернизира напълно железницата.

Вече са подготвени 21 проекта за двете дружества - пътнически превози и товари, каза Владимиров. Ще се създаде и ремонтно дружество, което ще събере градския и целия останал ресурс на двете дружества на едно място. Ръководството на БДЖ обяви още, че от 2019 г. изцяло ще заработи и системата за онлайн закупуване на билети.

ИМАЛИ СМЕ НУЖДА ОТ НОВА ЕНЕРГИЙНА СТРАТЕГИЯ

България се нуждае от нова енергийна стратегия, това каза по време на конференция председателят на Комисията по енергийно и водно регулиране (КЕВР) Иван Иванов. Той смята, че в България чрез създаването на енергийна стратегия, която да бъде утвърдена от Народното събрание, ще има фундаментална визия и стратегически приоритети на държавата в областта на енергетиката. По този начин няма да се водят спорове по един или друг проект и няма да има сблъсъци на лобита от различни сектори от българската енергетика за това как да върви страната.

Според Иванов енергийната стратегия от 2011 г. вече не е актуална. В новата трябва да са отразени основните правила от Четвъртия енергиен пакет на ЕС и основните цели на базата на Парижкото споразумение за енергетиката и климата. Председателят на КЕВР изрази надежда новата стратегия да бъде приета от НС и посочи, че тя ще е рамката, в която ще продължим към пълна либерализация. Според председателя на КЕВР до края на 2018 г. е достатъчен период небитовите потребители на регулирания пазар да излязат на свободния, а 5-годишният период, препоръчан и от ЕК (до края на 2021 г.), да бъде период, в който изцяло да бъде либерализиран пазарът и за всички битови потребители. Сред рисковете през ускорената либерализация той посочи, че това може да доведе до съществени проблеми в целия сектор, защото е необходимо цялата енергия да може да се купува свободно от борсата, което сега не е така. Освен това при ускорена либерализация може да се окаже, че част от големите дружества - производители на електроенергия, няма да са конкурентоспособни, което ще създаде сериозен проблем на енергийния баланс. Затова по думите на Иванов трябва да се постъпва последователно в посочени от него срокове.

ПОЛОВИНАТА ОТ ТЕСТВАНИТЕ У НАС ФУРАЖИ БИЛИ С ГМО

Неправителствената организация “За Земята” твърди, че половината от тестваните фуражи у нас съдържат генномодифицирани организми. Организацията се позовава на данни, получени от Българската агенция по храните по Закона за достъп до информация. Наличието на ГМО във фуражите обикновено се дължи на соята в тях, тъй като близо 90% от соята в света е генномодифицирана.

Проблемът е, че потребителите не са информирани за това, обясни Ивайло Попов от организацията. Няма как по европейското законодателство да изискаме крайният продукт – месото, млякото и яйцата – да бъдат етикетирани, че съдържат ГМО, когато животните са хранени. Това, което работи в Европа, е обратният подход – с доброволно етикетиране “Без ГМО”, като са разработени стандарти. Предстои такъв стандарт за доброволно етикетиране “Без ГМО” да се разработи и в България, съобщиха още природозащитниците.

ПАК СМЕ ПОСЛЕДНИ ПО ИНОВАЦИИ В ЕС

България е на предпоследно място в Европейския съюз по иновативни постижения, след страната ни е само Румъния, сочи Европейският сравнителен анализ на иновациите за 2017 г. България и Румъния са поставени в категорията “скромни новатори” с резултати доста под средните за ЕС. Лидер в ЕС по иновации остава Швеция, а Литва, Малта, Холандия, Австрия и Великобритания са най-бързо развиващите се в тази област. В световен мащаб ЕС е с по-малко новаторски постижения, отколкото Австралия, Канада, Съединените щати, Южна Корея и Япония.

www.duma.bg
ДУМА
СРЯДА 21 ЮНИ 2017

ПРОИЗВОДИТЕЛИ ПРЕДЛАГАТ

В Закона за храните да има изисквания за качество

Нищо не трябва да се пипа по БДС за киселото мляко, смята председателят на Съюза по хранителна промишленост Светла Чамова

Всеки хранителен продукт в търговската мрежа трябва да е придружен от документ, препращащ към наличието на задължителни изисквания към състава, характеристиките и наименованието на продуктите. Тогава потребителите биха се ориентирали много по-лесно. Това е казала пред БТА Светла Чамова, председател на Съюза по хранителна промишленост. И вместо да си купуват "вегетарианска луканка", щом има името "луканка" на етикета, то той трябва да е продукт, направен от месо, да има определени характеристики и съставът да е такъв, какъвто би се изисквал по даден документ, коментира Чамова.

Тези промени трябва да залегнат в новия закон за храните, което да гарантира минималните изисквания за качество, а това на практика е връщане към старите държавни стандарти. Сред най-често разпространяваните неистини по отношение на българските храни е твърдението, че те са по-некачествени от вносните, казва още Чамова. "Редно е хората да консумират това, което се ражда в тяхната държава. Редно е да консумираме домати, расли под нашето слънце, защото те са най-добри за нашия организъм и най-качествени. Е, разбира се, че ще си купим и други, но да не забравяме, че Господ е направил за нас това, което е "родено" в България. Да не говорим за това, че трябва да подпомогнем собствената си икономика", коментира още Чамова.

"Стандарт" по думите й не значи непременно това, което ни е познато отпреди. Освен български стандарт (който вече не е държавен, а доброволен) има и браншови и утвърдени стандарти. Отделно има и храни с контролирано качество, т. нар. защитени наименования, традиционни географски наименования и биохрани. Месопреработвателите, които произвеждат по стандарт "Стара планина", са около 80-90 на брой. Това са общо девет групи с около 20 продукта с различни асортименти. Светла Чамова даде като пример, че България вече има четири месни продукта с европейския знак за качество - филе "Елена", врат "Тракия", "Панагюрска луканка", роле "Трапезица" и най-новият - говеждата пастърма. Има и един продукт със защитено географско наименование - "Горноряховски суджук".

По повод спора за стандарта за киселото мляко според нея "нищо не трябва да се пипа, защото много нови неща влизат в производството всеки ден, но ние говорим за традиционни продукти, което означава, че и опаковките им трябва да са традиционни".

Запитана какви според нея са най-често разпространяваните неистини по отношение на българските храни, експертът казва: "Това категорично е твърдението, че българските храни са по-некачествени от вносните". По повод скандала с двойното качество на едни и същи продукти за западните и източните пазари тя коментира: "Първо, не е тайна, че има такава разлика. Фактът, че всеки от нас, пътувайки през Гърция, си купува от там прах за пране, доказва двойния стандарт, да не говорим за козметика и за хранителни продукти. Един швейцарски шоколад със сигурност е по-вкусен от същия, купен в България."

България изгубила почти 1 млрд. евро от измами с ДДС

Европейската комисия (ЕК) е изчислила, че през 2014 г. само България е изгубила почти 1 млрд. евро от измами с ДДС. Общата загуба за ЕС се изчислява на почти 160 млрд. евро, включително 50 млрд. евро от международните трансакции.

Европейските власти продължават с приемането на мерки за затягането на данъчните правила в Европейския съюз (ЕС). Тази седмица ще бъдат публикувани нови мерки, насочени срещу избягването на данъци от корпорациите и физически лица. До края на годината се очаква да бъде готов и черният списък с данъчните убежища, по който ЕС работи от няколко месеца, предаде investor.bg. Продължава и реформата в системата на ДДС. Целта на всички промени е данъчната конкуренция между държавите членки да се осъществява на базата на прозрачни и справедливи правила.

Според европейските власти правилата за ДДС, които действат в момента, са остарели. На практика функционират две отделни системи - едната се прилага за вътрешните трансакции, а другата - за международните. Идеята е да има единна система, така че да се избегнат злоупотребите с различията между двете, както и загубите на приходи за бюджетите на страните членки.

Във фокуса на евроинституциите влизат и пенсиите. Работи се по регламент, така че гражданите на държавите от ЕС да нямат проблем при ползването на пенсията си, получена в друга държава членка.

Най-много у нас са колите над 20-годишна възраст

Най-много на брой у нас са автомобилите на възраст над 20 години - над 1,7 млн. Това показват данни от анализ на "Евростат" за наличието на стари коли и купуването на нови автомобили в ЕС през 1915 г. В страната ни най-много са автомобилите с бензинови двигатели - над 1,8 млн., дизеловите автомобили са 1,6 млн., а останалите коли са на газ или хибридни. Малко над 400 леки автомобила се падат на 1000 жители в България. Според анализа броят на автомобилите в България се увеличава с по около 100 000 на година. През 2011 г. автомобилите у нас са били малко над 2,7 милиона, през 2012 - 2,8 милиона, през 2013 - 2,9 милиона, през 2014 - 3 милиона и през 2015 г. малко над 3,1 милиона автомобила. Броят на закупените от българите нови леки коли обаче е сравнително нисък в сравнение с вноса на автомобили "втора употреба". През 2016 г. у нас са били продадени 26 370 нови автомобила, през 2015 г. - 23 000, през 2014 г. - 20 356, през 2013 г. - 19 352 броя. Страната ни е и на едно от последните места в ЕС по брой на електроавтомобили - средно на 20 хиляди автомобила се пада по 1 кола с електрозадвижване. През 2013 г. у нас е имало 123 електромобила, докато през 2016 г. техният брой се е утроил - малко над 320 броя. Сравнително нисък е и броят на автомобилите, ползващи комбинация от бензинов двигател и електромотор - 1862 броя. В момента у нас се предлагат 18 вида електроавтомобили от различни марки, като цената им варира от 35 000 - до 100 000 евро.

Масови проверки на данъчните по Северното Черноморие

Засиленият контрол по Северното Черноморие за спазване на данъчното законодателство обхвана и курортните комплекси Златни пясъци, Албена и крайморската алея във Варна, са съобщили от НАП. От проверените 27 обекта в Златни пясъци са съставени 10 акта за административни нарушения. В три магазина за продажба на дрехи, офис за туристически услуги, два магазина за аксесоари и пункт за продажба на сладолед данъчните са установили, че за извършените продажби търговците не издават касови бележки. Освен съставените актове и седемте обекта ще бъдат запечатани за срок до 30 дни. Другите три акта са съставени за установена разлика в касовата наличност и регистрирания на фискалните устройства оборот от продажбите.

В Албена са осъществени проверки в 12 търговски обекта, разположени по централната алея. Магазин за продажба на хранителни стоки ще бъде запечатан, тъй като в него на клиентите не са издавани касови бележки. В други три обекта са съставени актове за разлика в касовата наличност. От извършените 22 проверки на търговски обекти във Варна са съставени три акта за установяване на административно нарушение за разлика в касовата наличност. По време на проверките са посетени и пет обекта, от които са иззети парични средства от касите. Това са три ресторанта и два коктейл бара на крайморската алея в града, чиито собственици имат просрочени данъчни задължения и отказват да ги погасяват доброволно. Общата сума на иззетите парични средства е в размер на 5000 лева.

Нов дълг от 50 млн. лв. пое Министерството на финансите

Министерството на финансите емитира 50 млн. лв. нов дълг под формата на държавни ценни книжа, стана ясно от съобщение на ведомството. Емисията е от 4-годишни лихвоносни държавни ценни книжа, а постигнатата доходност е от 0,05%. Това е най-ниската доходност, постигана към момента, което означава, че държавата ще плати помалко лихви. Най-голямото количество книжа е изкупено от банките, следвани от пенсионните фондове. Тази година финансовото министерство няма да излиза с емисии облигации на международните пазари, но поема дълг от вътрешния пазар. Той обикновено се използва за рефинансиране на стари задължения.

www.duma.bg

Атина и Анкара търсят диалог

Йълдъръм (вляво) и Ципрас (вдясно) демонстрират добросъседски отношения след срещата си в Атина. Йълдъръм се срещна и с президента на Гърция Прокопис Павлопулос

Газопроводите, които ще минат през България, ще гарантират енергийната сигурност на ЕС, смята турският премиер

Турският премиер Бинали Йълдъръм заяви пред своя гръцки колега Алексис Ципрас, че газопроводите, които ще пресекат българската територия, ще осигурят енергийната сигурност на Европейския съюз.

Министър-председателите на Гърция и Турция Алексис Ципрас и Бинали Йълдъръм обсъдиха в Атина продължаването на газопровода "Турски поток" на гръцка територия. Това се казва в съвместно изявление за пресата, предаде БГНЕС.

Срещата се проведе на фона на охладнелите в последно време отношения между двете страни заради отказа на гръцките съдебни власти да екстрадират 8 военни, за които Анкара претендира, че са участвали в миналогодишния опит за преврат срещу президента Ердоган и постоянните нарушения на гръцкото въздушно пространство от страна на самолети на турските ВВС. В тази връзка гръцкият премиер посочи, че провокациите на Турция не помагат за подобряването на отношенията и че съдът е независим, а решенията му трябва да бъдат уважавани.

Същевременно Ципрас заяви, че расте сътрудничеството между двете страни в области, имащи стратегическо значение не само за тях, но и за региона, за Европа и за европейско-турските отношения.

"В енергийния сектор нашето сътрудничество в изграждането на тръбопровода TAP/TANAP е основа за развитието на така наречения "Южен газов коридор", с отклонения за всички балкански държави. В същото време, в рамките на многовекторната енергийна политика, която ние подкрепяме, двете страни активизираха диалога за удължаването на тръбопровода "Турски поток", заяви гръцкият премиер.

Ципрас отбеляза, че Трансадриатическият газопровод /TAP/ се изгражда с бързи темпове.

Турският премиер потвърди, че двете страни продължават сътрудничеството в енергетиката. "TAP е продължение на газопровода TANAP. TAP отива към Италия и се реализира, и ние реализираме съвместен проект за газопровод с Русия", каза Йълдъръм.

"Вярвам, че със завършването на тези проекти за тръбопроводи, които ще пресекат българската и, възможно, гръцката територия, ще се осигури безопасността на доставките на енергийни ресурси в страните от Евросъюза", каза турският премиер.

"Турски поток" е нов експортен газопровод от Русия за Турция по дъното на Черно море. Той се изгражда на мястото на "Южен поток", който Русия прекрати заради неконструктивната позиция на ЕС. През май 2017 г. "Газпром" стартира строителството на морския участък от "Турски поток".

Първата отсечка от газопровода е предназначена за доставката на "синьо гориво" за турските потребители, втората - за газоснабдяването на страните от Южна и Югоизточна Европа. Мощността на всяка от отсечките е 15,75 милиарда куб. м газ годишно. Строителството на "Турски поток" трябва да приключи в края на 2019 г. Русия многократно е подчертавала, че ще започне изграждането на отсечката за ЕС само, ако има гаранции от Брюксел.

АВСТРАЛИЯ СПИРА ВОЕННИТЕ СИ МИСИИ В СИРИЯ

След възникналото напрежение между САЩ и Русия по повод свалянето на сирийски самолет, Австралия обяви, че спира военните си мисии в рамките на Сирия като "превантивна мярка". Австралия се присъедини към водената от САЩ коалиция през септември 2015 г., но по данни на австралийското военно министерство не е извършвала полети между март и май тази година. Решението на австралийското правителство няма да има голям ефект върху военните действия, тъй като австралийският контингент е сравнително малък - шест изтребителя и помощно оборудване, които са базирани в ОАЕ. Ще продължат дейностите срещу ИД в Ирак обаче, където само през май са извършени над 80 операции.

Изслушаха Мария Габриел в ЕП

Вчера се проведе изслушването на Мария Габриел в Европейския парламент. Тя бе изслушана от представители на две комиси на ЕП - по култура и по промишленост, изследвания и енергетика. В началото българското предложение за еврокомисар с ресор "Дигитализация" изложи своите намерения за конкретни действия, ако бъде избрана. След това й бяха задавани въпроси от евродепутатите. Като цяло изслушването не предложи нищо интересно, а разговорът се състоеше предимно от заучени фрази и клишета. Демонстрирайки добро владеене на брюкселската реторика, най-често повтаряната от Габриел дума бе "ценности". Все пак стана ясно, че евентуалният еврокомисар смята да работи за завършването на единния електронен пазар, в областите на киберсигурността и защитата на личните и авторските права.

Оценката за представянето й се очаква днес. Мария Габриел бе номинирана от правителството на ГЕРБ след като Кристалина Георгиева напусна поста си в ЕК, за да се включи в борбата за поста генерален секретар на ООН срещу Ирина Бокова, а след провала си прие поста на генерален изпълнителен директор на Международната банка за възстановяване и развитие и Международната асоциация за развитие - организации, които са част от групата на Световната банка.

КРАТКИ

Френският военен министър подаде оставка

Френският министър на отбраната Силви Гулар обяви, че се оттегля от поста си, който пое на 17 май, заради скандал с фиктивно наемане на работа на нейни сътрудници, който засегна малката й центристка партия "Демократично движение", съюзник на партията на президента Еманюел Макрон. Гулар, която преди това беше евродепутатка, каза, че не може да остане в правителството при положение, че може да бъде разследвана за злоупотреба със средства на парламента.

Изтекоха личните данни на 61% от американците

Компанията за анализ на данни "Дийп Рут Аналитикс" призна, че по погрешка е изнесла в базата данни със свободен достъп личните данни на близо 200 млн. американски гласоподаватели, или общо 61% от населението на САЩ. Гафът е бил разкрит миналата седмица от експерта по кибер сигурност Крис Викъри от "Ъп Гард", който описва това като "най-голямото изтичане на данни, което някога е установявал". То надвишава в пъти аналогичните отворени база данни в Мексико и Филипините, засегнали съответно 93,4 млн. и 55 млн. гласоподаватели.

Почина върнатият КНДР американски студент

Почина американският студент Ото Уормбиър, който бе освободен от КНДР и транспортиран до родината си, след като изпадна в кома преди седмица. 22-годишният студент от университет в щата Вирджиния беше осъден от върховния съд на КНДР на 15 години затвор в трудова колония. Уормбиър беше обвинен в опит за "подкопаване на единството на корейския народ", след като в новогодишната нощ се промъкнал в служебно помещение за чуждестранни туристи в хотела си и свалил от стената политически плакат. Американският президент Доналд Тръмп заклейми севернокорейския режим като "брутален" след смъртта му.

Снимки БГНЕС

Служители на "Фолксваген" в Словакия протестираха заради неизпълнени изисквания за по-високи заплати

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 21 ЮНИ 2017

Тилърсън иска подобряване на отношенията с Русия

Планът цели конструктивно сътрудничество с Москва

Сайтът "Бъзфийд" съобщи за секретен документ на американската държавна администрация, който представлява рамка за създаване на конструктивни отношения с Русия. Източник на информацията е старши служител на Държавния департамент, говорил под условие за анонимност със сайта."Отношенията ни с Русия се намират в много ниска точка", допълва той, "не искаме те да стигнат дъното".

Стратегията се състои от три основни точки. Според първата трябва ясно да се заяви на Москва, че агресивните действия спрямо САЩ са контрапродуктивни и че когато руската страна предприеме "дръзки действия" срещу интересите на САЩ, те ще отговорят подобаващо. Втората точка предвижда да се стартира диалог по въпроси, които са от стратегически интерес за САЩ, като например военните действия в Сирия, кризата с ядрените оръжия на Северна Корея, киберсигурността и др. Търси се също и по-добра координация с Русия по отношение на борбата с ИД в Сирия. След инцидента със свалените руски самолет обаче и допълнително изострените отношения след него не е ясно как това може да бъде постигнато. Третата точка настоява за "стратегическа стабилност" в отношенията с Русия - общ термин, с който се обозначават дългосрочни инициативи, по които двете страни имат общи интереси - например темата за ядрените оръжия.

Междувременно в Москва не бързат с коментари по новината. Говорителят на Владимир Путин Дмитрий Песков съобщи на брифинг в руската столица, че от Кремъл не знаят за такъв план, и насочи въпросите на журналистите към руското Външно министерство. По темата за възстановяване на контактите между САЩ и Русия в Сирия Песков пък насочи медиите към Министерството на отбраната.

Експерти коментират, че планът много прилича на инициативата от 2015 г. на американската администрация от времето на Барак Обама, след като усилията за"рестарт" на отношенията с Русия, които обаче не успяха да бъдат реализирани поради възникналата междувременно криза в Украйна. Разликата с нея обаче е, че този път не се споменава за "подкрепа на съседите на Русия срещу нейната тактика".

Междувременно стана ясно и че Тилърсън залага на Том Шанън, третият по ранг в Държавния департамент, за осъществяване на стратегията. На 23 юни Шанън трябва да пътува до Санкт Петербург, където да се срещне с представители на руската страна и да дискутира с тях спорните въпроси между Вашингтон и Москва. Очаква се един от тях да е отнетите от предишната администрация два руски дипломатически имота като наказание за предполагаемата намеса на Русия в президентските избори в САЩ.

ЕВРОДЕПУТАТ ПРЕДЛАГА ДА СЕ ПРАТЯТ БЕЖАНЦИТЕ В ИЗТОЧНА ЕВРОПА

Германският евродепутат Ска Келер, съпредседател на Зелените в Европейския парламент, предложи големи групи от бежанци и мигранти да бъдат принудително настанени в Източна Европа, включително и цели села от Сирия. Келер изрази позицията си в интервю за вестник "Нойе Оснабрюкер цайтунг".

Според нея източноевропейците трябва да бъдат принудени да приемат цели общности от бежанци и мигранти. Тя дори предложи изпращане на цели сирийски села в Латвия.

"Идеята със сирийското село е възможност, която може да бъде използвана. Например в ситуации, при които бежанците не искат да отидат в страна, където няма други търсещи убежище", коментира германският политик.

По думите на Келер мигрантите се насочват към държави, в които вече има техни сънародници. Тя смята, че ако сирийците не искат да се установят индивидуално в Латвия, те тогава трябва да бъдат разселени на големи групи. Това според Келер ще помогне за интегрирането им.

Германският евродепутат отбеляза, че нежеланието на Унгария, Полша, Чехия и Словакия да приемат бежанци е в нарушение на "законите на ЕС". Келер призова за "обща европейска система за даване на убежище".

Келер е категорична, че тази идея трябва да бъде обсъдена въпреки съпротивата на страните от Източна Европа. Ако е необходимо, тези държави трябва да бъдат принудени да я приемат.

Миналата седмица Европейската комисия предприе наказателна процедура срещу Чехия, Унгария и Полша именно заради решението им да не приемат бежанци по квотната система за разпределяне, договорена от страните членки през септември 2015 г.

Коментар на стр. 12

НАПАДАТЕЛЯТ ОТ „ШАНЗ-ЕЛИЗЕ" В СПИСЪКА НА ПОТЕНЦИАЛНИ ТЕРОРИСТИ

Френските следователи откриха скривалище, пълно с оръжия, в дома на ислямиста, врязал се с автомобил в полицейски ван на "Шанз-Елизе", съобщи източник, близък до разследването. В дома си Адам Дзазири е укривал 9-милиметрови пистолети Sig-Sauer и 9-милиметров Glock, както и автомат "Калашников".

Адам Дзазири бе убит при нападението, но в колата му бяха открити оръжия и газови бутилки. При инцидента няма пострадали. По-късно стана ясно, че нападателят е бил в списъка на потенциално опасните ислямисти. Дзазири е бил регистриран в категория S (surete de l'Etat, държавна сигурност) от 2015-а заради връзките му с радикално ислямистко движение.

Междувременно френската полиция е задържала четирима членове на семейството на радикализиралия се ислямист, съобщи източник от съдебната система пред АФП.

Бащата на нападателя заяви пред АФП, че неговият син е имал регистрирано оръжие и се е упражнявал в стрелба. Източници на агенцията потвърждават, че 31-годишният мъж е разполагал с разрешително за пистолет.

Снимка БГНЕС

Шофьор на товарен микробус загина близо до френския град Кале при катастрофа заради струпана от мигранти барикада на пътя. Това е първият подобен случай от началото на мигрантската криза през 2014 г., отбелязва Франс прес. Девет еритрейски мигранти бяха задържани в един от блокираните камиони, с които се надявали, че ще стигнат до Великобритания

2/3 от европейците са за твърда линия на ЕС към Лондон по „Брекзит"

Две трети от европейците смятат, че ЕС трябва да вземе твърда линия с Великобритания в преговорите за "Брекзит", сочат резултатите от проучване.

65 процента от анкетираните от "Чатъм хаус-Кантар" в Белгия, Германия, Гърция, Испания, Франция, Италия, Австрия, Унгария и Полша заявиха, че ЕС, докато се опитва да поддържа добри отношения с Великобритания, не трябва да прави компромиси със своите основни принципи.

В същото време британският в. "Телеграф" коментира, че още на първия ден от официалните преговори в Брюксел британският министър за "Брекзит" Дейвид Дейвис и Евросъюзът сложиха край на надеждите за мек "Брекзит", тъй като Дейвис е потвърдил, че Великобритания ще напусне единния пазар и митническия съюз.

Главният преговарящ на ЕС Мишел Барние даде да се разбере, че не смята, че Великобритания разполага с позиция, позволяваща да диктува реда, в който ще се водят преговорите, отбелязва в. "Гардиън", като цитира изявлението му, че "Великобритания поиска да напусне ЕС, а не обратното, така че всички ние трябва да приемем последствията от нашите решения и тези последствия са значителни".

„ГАРДИЪН":
Унизителен прием на Порошенко в Белия дом

Британският вестник "Гардиън" коментира посещението на украинския президент Петро Порошенко в Белия дом, като отбелязва "очевидната съпротива" на американския президент Доналд Тръмп да се срещне с Порошенко.

Вестникът определя като унизителен приема на украинския държавен глава, след като се стигнало до компромисното решение той да бъде приет от вицепрезидента Майк Пенс, а след това двамата да минат през Овалния кабинет заедно със съветника на Тръмп по национална сигурност да се видят с американския президент.

Този формат, коментира "Гардиън", позволява на Тръмп да не застава до Порошенко, както е прието на повечето срещи с чуждестранни лидери, и да се дават изявления за двустранните отношения. В противен случай президентът на САЩ ще трябва да изрази позицията си относно "руската военна намеса в Украйна и анексията на Крим", която той все още старателно избягва, отбелязва "Гардиън".

Битка за газ

Икономическите интереси и въпросите за санкциите не трябва да се смесват, категорични са Берлин и Виена

Пет концерна от четири европейски държави подписаха договор за финансирането на газопровода "Северен поток-2"

DER SPIEGEL

Флориан ГАТМАН, Сиеверин ВАЙЛАНД

Някои хора решиха, че отново става дума за типична атака от страна на Зигмар Габриел: внезапна, своеволна и немного мъдра. Само че неговото скорошно заявление, когато той заедно с федералния канцлер на Австрия Кристиан Керн остро осъди решението на Сената на САЩ за нови санкции против Русия, прозвуча по-малко от 24 часа след реакцията на федералното правителство. Канцлерът Ангела Меркел (ХДС) споделя тяхната позиция.

"Меко казано, това е самоволно решение на сената", каза в петък официалният представител на правителството Щефен Зайберт. По неговите думи е "странно, че поради санкциите, насочени срещу руската външна политика, мишена стана и европейската икономика. "Икономическите интереси и въпросите за санкциите не трябва да се смесват", това е фразата, която Зайберт дословно взе назаем от Габриел и Керн.

Само че официалният представител на правителството също така уточни, че заявлението, направено от Габриел и Керн в четвъртък, не е било съгласувано с Меркел, така че не може да се говори, че канцлерът напълно стои зад текста: на Зайберт повече му харесва да се говори за единодушие. Очевидно той иска да съобщи, че Меркел и Габриел са съгласни един с друг по този въпрос.

Разширяването на санкциите на САЩ заплашва енергийните интереси на Германия и Европа, доколкото те участват в проекта по строителството на газопровода "Северен поток-2" - така смятат австрийският канцлер и германският министър на външните работи. Сега цялата надежда е в Тръмп.

За какво конкретно става дума? Ето отговорите на най-важните въпроси.

Защо Сенатът на САЩ взе решението за налагане на нови санкции?

Решението за разширяване на санкциите срещу Русия, прието от Сената в сряда, е част от пакета ограничителни мерки, който включва в себе си също така твърди мерки срещу Иран. За санкциите гласуваха 98 от 100 сенатори. В новите санкционни списъци против Русия присъстват не само хора, които не са били споменавани по-рано, но и мерки против икономиката на страната, в частност, в енергийния сектор. Към тях се отнася и "Северен проект-2", който е главният проект за строителството на газопровод за природен газ през Балтийско море.

С това решение сенаторите на САЩ искат да засилят натиска върху Москва, преди всичко заради предполагаемата намеса в последните президентски избори. Между другото, такъв резултат от гласуването е насочен и срещу Тръмп, който е за отслабване на санкциите. Ако пакетът бъде одобрен от Камарата на представителите и Белият дом не наложи вето, президентът няма да е в състояние самоволно да го отмени.

Защо Габриел е против?

Благодарение на германското посолство във Вашингтон от самото начало федералното правителство беше запознато с действията на сенаторите по въвеждане на нови санкции. След решението на комисията, което беше взето в сряда, германските дипломати, опасявайки се от възможните последици, изпратиха "сигнал за тревога" в германското МВнР. Във връзка с това представителят на дипломатическото ведомство на ФРГ Мартин Шефер установи непосредствен контакт между служители на министерството и кабинета на канцлера.

Теоретично позицията на Германия би могла да бъде обяснена и от Меркел, но това влиза в задълженията на министъра на външните работи. Освен това канцлера може и да го устройва фактът, че Габриел се изказа първи: по такъв начин тя ще продължи да поддържа образа си на предпазлив политик, но би могла и да критикува. Миналата седмица Габриел отново остро осъди политиката на САЩ, която, между другото, той защитаваше в интервю, което даде по-рано за "Шпигел".

Защо има разцепление в ХДС?

Независимо от това, че канцлерът поддържа Габриел, него го критикува председателят на комисията по външна политика на Бундестага Норберт Рьотген. "Габриел се увлече в едностранно представяне на интересите на руския концерн "Газпром", който не отразява интересите на Германия", обясни политикът пред "Шпигел".

Напротив, членът на ХДС и координатор в правителството на Германия по трансатлантическото сътрудничество Юрген Хардт поддържа позицията на Меркел: "Ние винаги сме се изказвали ясно против екстериториалните санкции на Съединените щати, които излизат далеч извън рамките на заявената цел", каза той в интервю за "Шпигел". "Сега трябва да използваме своите канали, за да се свържем с камарата на представителите и да отстраним спорните моменти от законопроекта". Само че в същото време политикът се опитва да се дистанцира от тона, използван от Габриел: Съмнявам се, че тази микрофонна дипломация на министъра на външните работи може да помогне.

Все още не е съвсем ясно каква ще е позицията на Тръмп по въпроса за засилване на антируските санкции

Каква роля играе бившият канцлер Герхард Шрьодер?

Съдейки по изявлението, Габриел и Керн приемат действията на САЩ против "Северен поток-2" за своя сметка. Това е главният проект, който ще осигурява снабдяването с газ на Европа по тръбопровод, минаващ по дъното на Балтийско море. Към тръбопровода "Северен поток", който доставя газ на Германия от Русия от 2011 г., към 2019 г. ще се присъединят още две тръби. Единствен акционер на "Северен поток-2" е руската компания "Газпром", а начело на съвета на директорите по проекта е бившият канцлер Герхард Шрьодер.

На провелия се Петербургски международен икономически форум Шрьодер отново рекламира строителството на "Северен поток-2", а покъсно се срещна с Владимир Путин и с министъра на външните работи на Германия. Габриел проведе отделна среща в своя хотел с федералния канцлер на Австрия Керн, който е заинтересован от проекта поради участието в него на австрийската компания OMV.

Кой поддържа проекта?

През април пет концерна от четири европейски държави подписаха договор за финансирането на газопровода "Северен поток-2": това са германските концерни Uniper и Wintershall, Engie от Франция, британският Royal Dutch Shell и австрийският OMV Ч именно поради това австрийският канцлер поддържа Габриел. От самото начало и независимо от състава на правителството проектът е критикуван от балтийските страни и Полша. Те се чувстват изолирани, преди всичко от Германия, доколкото проектът "минава покрай тях".

Защо немското правителство се надява на Тръмп?

Одобрение от Камарата на представителите още не е получено. Габриел и Керн поддържат усилията на МВнР САЩ да променят законопроекта, още повече, както заявиха от Министерството на външните работи на Германия, в правителството смятат предложения пакет от санкции за "противоречащ на нормите на международното право". А освен това Тръмп може да наложи вето: втвърдяването на санкциите, за което гласува сенатът, не е в негов интерес. Но въпреки това все още не е ясно каква позиция ще избере Тръмп.

КАМАРАТА НА ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ СПРЯ РАЗГЛЕЖДАНЕТО НА ЗАКОНОПРОЕКТА

Камарата на представителите спря разглеждането на законопроекта за затягане на режима на едностранни санкции срещу Русия и го изпрати за разглеждане в Комисията по външни работи, съобщи АП. Това означава, че законопроектът "е изправен пред несигурно бъдеще в камарата на представителите", коментира АП.

Комисията по външни работи се контролира от републиканците. Не е ясно колко време ще й отнеме за експертиза на документа. Не ясно също дали са планирани изменения в него.

В същото време демократът от комисията по външни работи Елиът Енгъл призова да не се допуска "провал" на документа и да се подложи на гласуване в най-скоро време.

Междувременно група европейски политически дейци се обявиха за по-твърди санкции срещу Русия и подкрепиха американската позиция. В писмо, публикувано в електронното издание на в. "Файненшъл таймс", бившият генерален секретар на НАТО Андерс Фог Расмусен, екс председателят на Европейския парламент Пат Кокс, бившият премиер на Словакия Микулаш Дзуринда, екс президентът на Естония Тоомас Илвес и бившият зам.генерален секретар на НАТО Александър Вършбоу призовават санкциите срещу Русия да не бъдат удължавани на всеки 6 месеца, а година за година.

"Това ще стане ясен сигнал и ще обедини европейския и американския режим на санкции", пише в писмото. Тази стъпка, на свой ред, ще "допринесе за укрепване на трансатлантическото единство в отговор на руската агресия", убедени са подписалите го. Според тях през последните три години санкционната политика на ЕС не се е променила, но действията на Русия са станали по-негативни.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 21 ЮНИ 2017

Проф. ИЛИЯНА МАРЧЕВА:

Модернизацията преди 1989 г. е бърза, защото е под „съветски чадър”

Руините на заводите от времето на социализма не са свидетелство за сгрешен модел на развитие, смята историкът от БАН

Интервю на
Георги ГЕОРГИЕВ

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Проф. ИЛИЯНА МАРЧЕВА е дългогодишен изследовател на социално-икономическата история на България по време на Студената война. Възпитаничка е на Историческия факултет на СУ “Св. Климент Охридски”. От 2011 г. проф. Марчева е ръководител на секцията “История на България след Втората световна война” в Института по исторически изследвания - БАН. Автор е на пет монографии и на над 100 научни статии и студии. Последната монография на проф. Марчева “Политиката за стопанска модернизация в България по време на Студената война” излезе от печат в края на м.г. В нея за пръв път е представена цялостно политиката за превръщане на България от аграрна в индустриална и урбанизирана държава след 9 септември 1944 г.

□ *Проф. Марчева, кои са основните изводи, до които стигнахте в своето изследване за стопанската модернизация на България по време на Студената война?*

- Моите изводи потвърждават и обясняват с аргументите на историческата наука, че стопанската модернизация на България по време на Студената война се е реализирала на едно средноевропейско ниво. Ние сме единствената страна от Източния блок, която подобрява позициите си през 1989 г. спрямо предвоенната 1939 г., изчислени на процентна база на БВП на глава от населението, а именно: от 39% на 41%. За другите страни се отчита регрес - например изчисленията за Румъния са съответно 30% и 26%. Става дума за оценка на равнището на БВП на човек от населението при индекс 100 за 14-те страни от ЕИО до 1989 г. По тази оценка спрямо средния индекс за страните от Западна Европа (14-те страни от ЕИО), равно на 100, БВП на човек от населението в България през 1939 г. е 39%, през 1975 г. е 53%, а през 1989 г. е 41%. 53% през 1975 г. показва, че България е достигнала средното равнище на страните от Западна Европа.

За кратък период от 45 години страната се превръща в индустриално-аграрна страна, в която индустрията дава 58,5% от националния доход и 90% от експорта. Тук влизат както промишлени стоки от неселскостопански произход, така и такива от леката и хранително-вкусовата промишленост. Същевременно се осъществява и модернизация на обществото. То преодолява аграрно-патриархалната си структура - през 1989 г. в градовете живеят над 70% от населението на страната срещу 20% през 1946 г., когато 89,5% от трудоспособното население е заето със селскостопански труд, а през 1989 г. вече са само 18%. Има качествен скок в образованието - и в началото, и в средното, и във висшето. То става общодостъпно и безплатно - 54% от редовно обучаващите се студенти през 1989 г. получават стипендии. През този период страната преживява и демографския преход, типичен за развитите страни - с намаляване на раждаемостта, както и на детската смъртност и с увеличаване на средната продължителност на живот.

Но исторически погледнато, българското развитие е догонващо развитие, с всички произтичащи от това последици. По време на Студената война като следствие от загубата на Втората световна война България става част от съветската зона за влияние и възприема съветския път на догонване на това историческо развитие. В книгата си съм показала водещата роля на външнополитическите и външноикономическите фактори за прилагане на този път. Той може да бъде отричан сега, от позицията на постигнатото или от позицията на съвременното световно развитие на информационните технологии и глобализацията, но за своето време той успява да даде резултати, особено в такива по-слабо развити общества като българското. Проблемът е, че тези резултати са постигнати в рамките на, бих го нарекла, регионален интеграционен съюз, какъвто се явява СИВ и гравитиращите към Съветския блок страни със социалистическа ориентация от Третия свят. До голяма степен интеграцията се дължи на специализацията на отделните страни, на кооперирането и разбира се, на различните от световните цени, по които се търгува вътре в СИВ, на евтините съветски енергийни и промишлени суровини и на собствената валута - преводната рубла. Тоест модернизацията се извършва бързо, защото страната е под “съветски чадър”, образно казано, осъществява се политическо договаряне на индустриалното развитие, гарантират се политически пазарите за него. Това се видя, след като се разпадна социалистическото икономическо пространство. Особено пострада българската промишленост, защото през 1989 г. 81,3% от стокообмена е със социалистическите страни, с развитите несоциалистически страни - 12%, от които със страните от ЕИО - 7,7%, а с тези от Третия свят - 6,7%. А социалистическата икономическа интеграция върви ръка за ръка с военнополитическата. Примерът на такова обвързване в Европа е пред очите ни.

□ *На Тодор Живков се приписват думите: “Това, което ние построихме, вие няма да можете да го боядисате”... И излезе много прав. Може ли така лесно да се обясни носталгията на немалко българи по онези години?*

- Носталгията по построеното при социализма е характерна за средното и възрастното поколение, което има спомен за него и освен това е възпитано да мисли за икономическия просперитет с оглед реалната икономика и най-вече индустриалното производство. Тя помага на загубилите от прехода полесно да понасят настоящето. Съдейки по моите студенти, младото поколение е доста по-резервирано към миналото и възприема новите форми на икономически живот (финансите, услугите и виртуалната икономика) като даденост, от която трябва да се възползва. Трудовата мобилност по света или в ЕС също е за тях добра перспектива.

□ *Може ли да твърдим, че развитието на страната през този период и постигнатите резултати не биха били възможни извън системата на социалистическия лагер?*

- Да, разбира се. Неслучайно съм извела в заглавието на книгата си Студената война като историческа рамка, в която се разгръща индустриалното и модерното развитие на България. Този въпрос са ми го задавали много често. Знам, че има колеги, които смятат, че пак щяхме да се модернизираме, ако не бяхме част от Съветския блок. Сочат се в тези случаи Турция и Гърция. Моят отговор има две нива. Едното е, че индустриализацията на страната, създаването на масово производство и потребление без външна помощ като суровини, технологии, кредити, кадри, предоставяне на пазари - за малка България, със слабо развито пазарно стопанство до войната и слаб вътрешен пазар (само 40% от селяните работят за пазара преди войната, другите - за собствена консумация и да си платят данъците, газта и кибрита) - е практически невъзможно. Така че съвсем естествено е като член на Съветския блок да имаме възможности за по-мащабно развитие. Второто ниво на отговора ми е, че политическото и идеологическото противопоставяне карат съветските ръководители да под-държат такова икономическо пространство, благоприятно за българската икономика до степен, че на заседание на ПБ на ЦК на КПСС Михаил Горбачов да възкликне през 1987 г.: “... даже малка България ни предлага машини”. Но политическия момент го има и в модернизацията на Гърция и Турция - с евросредствата и с отваряне на пазара на Западна Европа за техните стоки, туризъм и гастарбайтери. Нещо, което е невъзможно за нас по време на Желязната завеса.

□ *Има ли България пропуснати шансове за друг път на модернизация през разглеждания от вас период? СССР бил ли е сдържащ фактор в опитите за промяна на системата?*

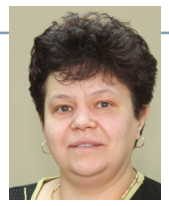
- Моите изследвания показват, че СССР не е бил сдържащ фактор на промените, напротив - той за България винаги е излъчвал модела на реформи и през 50-те, и през 60-те, и през 70-те, и през 80-те години. И този модел възхожда както от опита на НЕП, така и от тогавашните съвременни западни икономически теории. Те не са били непознати нито на съветските, нито на източноевропейските икономисти - реформатори. Не са били чужди и на българските. Тук трябва да припомня такива фигури като акад. Евгений Матеев, проф. Давид Давидов, доц. Емил Христов, проф. Георги Петров и др., които заедно с технократите като проф. Иван Попов, Огнян Дойнов, инж. Марий Иванов, подават на Тодор Живков идеи за реформи на системата. Но предел на промяната поставят политическите условия - здравината на Съветския блок, гарантирана от здравината на властта на комунистическите партии и държавната собственост в икономиката. Това са двата кита, на които се крепи системата, а тя е, която крепи и мощта на хегемона й - СССР. Затова, когато оттам се дава сигнал за коренна промяна на системата, тя рухва във всички социалистически страни. А рухването се дължи на опита на СССР да престане да бъде икономически, финансов и суровинен донор на своите съюзници. Затова още през 1985 г. Михаил Горбачов формулира новата си политика, която и досега следва ръководството в Кремъл: “Приятелството си е приятелство, но сиренето е с пари”. Горбачов в съгласие с голяма част от източноевропейските си колеги въвежда през 1990 г. текущите международни цени в СИВ, което заедно с отказа от преводната рубла прави икономическата социалистическа интеграция неизгодна.

„Носталгията помага на загубилите от прехода по-лесно да понасят настоящето

На стр. 16

www.duma.bg

Майко мила

ИНА МИХАЙЛОВА

Ученик влезе в учителска стая и преби учителка. Няма новина, това вече е всекидневие. Заплахите, обидите, ругатните, физическото насилие над учители е нещо обичайно за джунглата, в която живеем. Дори в джунглата обаче има някакви правила, докато в нашето общество закони, ценности и правила отдавна няма.

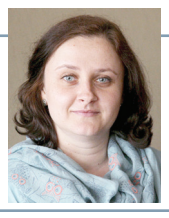
"Майко мила!" за българските учители. Те водят битки всеки ден. Воюват - срещу началниците си в МОН, срещу безумни законотворци, срещу деца и родители. А обществото стои и гледа.

Не ги ли забелязваме? Млади, настървени и агресивни, груби и арогантни. Днес крещят лошите думи, чути от родители или на улицата, а утре ще вртят бухалките. Ще ритат учители в класните стаи, ще ги плюят и унижават. След това ще се прехвърлят на улицата, за да тържествуват над по-слабите, беззащитните, възрастните.

А ние? Гледаме в заплатите на учителите. Ниски, ужасяващо ниски. Жалки. Обаче се изправяме срещу съсловието и подкрепяме всяко действие или думи, оневиняващи собственото ни безхаберие и примиренчество - учителите нищо не правели, оставяли децата ни на самотек, не ги учели, не ги възпитавали, не ги подготвяли за живота... И въздъхваме с облекчение, когато някой метне спасителния пояс, че те, даскалята, са виновни. Нищо, че често захвърляме невъзпитаните си и арогантни деца на тях. Да се оправят. Отгоре на това ги въоръжаваме и с чувството за безнаказаност. Че що да не рита учителя, като никой нищо няма да му направи? Най-много поредните загрижени да яхнат вълната на добрите намерения.

А е нужно малко. Вместо да прехвърляме на училището отговорността за собствените ни неудачи, да застанем до учителите. Не заради тях, а заради децата ни. Защо държавата да не подкрепи присъствието на всеки родител само за ден в класа на собственото му дете? Там, на последния чин, да седне и да мълчи. В междучасията да наблюдава и да мълчи. В края на деня, вярвайте, ще е останал без думи. Но ще е наясно какво представлява днес българското училище. И как не си даваме сметка, че училище без сграда може, но без учители сме загубени.

А що не у вас?

КРИСТИЕЛА СИМЕОНОВА

Гениална идея роди поредният европейски чиновник. Нали това е основната им мисия на "работливите" брюкселски пчелички - да ги бълват на конвейер невероятните предложения, които рядко имат пряко отношение към всекидневните проблеми на обикновения европеец. Германският евродепутат и съпредседател на Групата на Зелените в Европарламента Ска Келер предложи кардинално решение на мигрантската криза в Европа - пращаме новодошлите в Източна Европа, и то принудително, очевидно както за тях, така и за страните от тази част на Стария континент.

Да беше се сетила по-рано фрау Келер, тъкмо и проблемът с обезлюдяването на Източна Европа заради изтичането на работна ръка към по-богатата част на континента щеше да реши. Заради онази Европа, която отдавна е на няколко скорости. Заради Европа, олицетворение на "началниците", които стриктно съблюдават интересите на своите си страни и назидават с пръст определяните като непослушни Чехия, Полша и Унгария например, именно защото отстояват интересите на своите граждани. Безумната идея на германския евродепутат на практика илюстрира отношението към и без друго низвергнатите от големите в ЕС източноевропейски страни членки - да ги превърнем в гетото на Европа, да ни пазят от пришълците. Не едно и две предложения са целели именно това. Всъщност, наличието само на кризисни срещи и политики на парче и липсата на адекватни и навременни действия спрямо мигрантската криза водят именно до това - до скандални идеи. Но, от друга страна, прибавят поредния важен детайл към картината на европейската действителност, която няма нищо общо с прокламираните ценности за единство, равнопоставеност и солидарност.

Фрау Келер, и ние имаме едно конструктивно предложение - що не ги вземете у вас целите сирийски села, които предлагате да се изпратят в Латвия? Нищо че любезната покана на канцлера Меркел, притисната от реалността, към всички желаещи да се преселят в Германия, печално отиде в небитието...

Хвалби и резултати

От стр. 1

Общественото доверие в търговското дружество няма как да се повиши и укрепне, когато на хората им се обещават нови режими на топлопроводната мрежа и изскачат стряскащи 8-цифрени числа в годишните му баланси.

Транспортът пък е другото болно място за изстрадалия софийски пътник. Милионният длъжник в лицето на дружеството, което управлява тролеите и трамваите, буквално се подпали чрез контактната си мрежа преди дни насред центъра на града. Добре, че се намират европейски дарители на ретровозила, които да кръстосват София, защото, ако разчитахме само на общинското дружество, като нищо щяхме да се окажем в епохата на конните трамваи.

Изобщо, не е лесно да се натъманят цифрите в бюджети, отчети, баланси и инвестиции, когато на едно управление му липсва или просто не иска да реализира властта си в полза на общественото добро. В общинската икономика черните дупки са добре известни и те не могат да се запълнят, защото гълтат с апетит, който не може да се задоволи. Един малък, но видим за това пример е изстреляната вчера от Столичната община новина за пореден ремонт на пространство пред знаковата сграда на НДК. Явно и тук някой не управлява добре, след като за последните години се вложиха милиони левове, а все нещо не е донаправено или започнато. Площадът, подлезът, алеите, зелените площи, подобно на "Топлофикация", се превърнаха в продънена лейка, в която чешмата налива милиони, а те изтичат в нечии шепи. Ще видим дали този път след 5-те милиона лева вложения пак ще ходим по наводняващи се при всеки дъжд, шляпащи плочки или ще ни тече от станалата скандално известна хидроизолация.

Така че няма значение дали се говори за управление на голямо общинско дружество, за болница, за плочките пред НДК или желанието то да се разрушават паметници, посветени на България. Общото е некомпетентност и дебелочие. По-добре по-малко хвалби, и повече действия.

Датата 21

СВЕТОВЕН ДЕН НА ХИДРОЛОГИЯТА. Отбелязва се от 2006 г. по инициатива на Международната организация по хидрография с подкрепата на Общото събрание на ООН. Хидрологията е наука за движението, разпределението и качеството на водите по Земята.

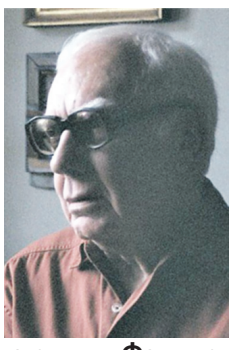
1866 - РАЖДА СЕ ЧИЧО СТОЯН, ДЕТСКИ ПОЕТ И ТЕАТРАЛЕН ДЕЕЦ (УМИРА 1939 Г.). Рожденото му име е Стоян Михайлов Попов. Един от големите поети в българската детска литература от началото на XX в. Сред най-известните му стихотворения са "При мама и при татко", "Сърдитко", "Майчина отмяна". Стиховете му са включвани в множество антологии с българска детска поезия. Участва в редколегията на в. "Славейче".

1921 - РАЖДА СЕ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ, ИСТОРИК, ПОЛИТИК, ДИПЛОМАТ, АКАДЕМИК (УМИРА 2003 Г.). Основател на Катедрата по балканска история в СУ (1957 г.). Основател и директор на Института по балканистика към БАН (1964-1989 г.). Основател и директор на Института за външна политика "Иван Башев" към МВнР (1969-1974 г.) и на Единния център за наука и подготовка на кадри по история към БАН (1972-1978 г.). Посланик на България в Гърция (1979-1983 г.). Зам.-председател на БАН (12 април 1982-25 юли 1988 г.). Председател на VII ВНС (10 юли 1990-2 октомври 1991 г.).

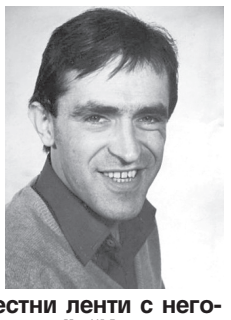
1926 - РАЖДА СЕ ТОДОР АБАЗОВ, ЖУРНАЛИСТ, ЮРИСТ, ПРОФЕСОР (УМИРА 2016 Г.). Завършил е право в СУ. Бил е главен редактор на "Средношколско единство", редактор във в. "Народна младеж", сп. "Младеж", сп. "Наша родина", сп. "Септември", зам. главен редактор на в. "Народна култура". Директор на Центъра за журналистически изследвания и информация към СБЖ (1987-1990 г.). Преподавател във Факултета по журналистика на СУ. Автор на публицистичните сборници "Щрихи и размисли", "Словото като позиция", "Път във времето" и др.

1946 - РАЖДА СЕ НИКОЛАЙ ВАСИЛЕВ, ФИЛОСОФ, ПОЛИТИК, ПРОФЕСОР (УМИРА 2014 Г.). Бил е преподавател по философия и антропология в СУ. Основател на Алтернативната социалистическа партия (от 1 юни 1991 г. - Алтернативна социаллиберална партия) и неин председател (1990-2000 г.). Заместник министър-председател и министър на образованието и науката (8 ноември 1991-30 декември 1992 г.).

1996 - УМИРА КИРИЛ ВАРИЙСКИ, АКТЬОР (Р. 1954 Г.). След завършването на ВИТИЗ работи в Смолянския и в Пазарджишкия театър. Кариерата му е свързана още със Сатиричния театър и с Народния театър "Иван Вазов". Става известен с ролята си във филма "Йо-хо-хо", за която през 1983 г. получава награда на фестивала в Москва. По-известни ленти с негово участие са още "24 часа дъжд", "Инспектор без оръжие", "В името на народа", "Ударът", "Жребият", "Бързо, акуратно, окончателно".

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 21 ЮНИ 2017

КЪДЕ Е ПОГРЕБАН ЛЕВСКИ

ПУБЛИКУВАНИ ЗА ПРЪВ ПЪТ АРХИВИ СОЧАТ МЯСТОТО - ДО ДНЕШНОТО МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО

Велиана ХРИСТОВА

Появи се на бял свят книга с публикувани за пръв път документи, които хвърлят светлина върху сакралния за българите въпрос къде е бил гробът на Левски. Авторът - историкът и писателят от Велико Търново Николай Иванов, изследва лист по лист архива на Националния военноисторически музей и разкрива мястото, където е погребан Апостола, и митарствата на тленните му останки между институциите, където са били предадени за изследване. Книгата съдържа факсимилета на много от документите, съпоставки и сравняване с картите, чертежите и скиците от 1894 г. След толкова години измислени спорове за гроба на Левски представяме извадки от книгата, доказваща чрез научно дирене, че Левски е бил положен на място, което днес се намира до Министерството на земеделието. В същия гроб според редица документи е положена и главата на Бенковски. Гробът е бил точно заснет на картографски план още през 1894 г., но през 1909 г. вече е бил изоставен, а костите на най-светия българин са обикаляли из разни институции, преди да бъдат унищожени вероятно при бомбардировките над София през 1944 г. Истината за отношението към Левски е горчива. Дължим му да я признаем, когато отбелязваме 180-ата годишнина от неговото рождение!

Погребението

Отговорът на "загадката" се намира в архивите на Националния военноисторически музей (НВИМ) в София. Още неговият бивш директор Марин Калонкин в книгата си "Величието на Левски" пише, че по-голямата част от автобиографичните сведения за Левски се намират в архивите на НВИМ?

От спомените на съвременници се разбира, че Левски като духовно лице е бил погребан от двама свещеници в старите християнски гробища в близост до параклиса. По спомени на очевидеца полк. Стоян Маринов колата с мъртвия Левски спряла на западния край на гробищата, зад параклиса. "Тук стана опелото и погребението в приготвения от сутринта гроб. На същото място се извърши и погребението на обесените въстаници от Априлското въстание през лятото на 1876 г."

Николай Иванов

Според документирани разкази на очевидци и на самия Иванчо Пенчович, чийто подпис стои под смъртната присъда на Левски, бесилото е било при сградите на княжеския конвой на Фердинанд, където днес на ул. "Панайот Волов" 5 има сметище с боклуци и сборище на наркомани. През 1878 г. Софийската община решава да строи паметник на Левски на мястото, "където се реже Орханийската улица от окръжния Скобелев булевард". "В протокол на столичния общински съвет от 1879 г. се казва: "След като бъде изграден паметникът, в основите му ще бъдат положени останките на Апостола, които ще бъдат пренесени от старите софийски гробища." Очевидно по това време много добре се е знаело къде са останките. Пари дава първият губернатор на София Пьотр Алабин и се отправя призив до всички български градове да помогнат. Събрани са обаче малко пари и строежът е забравен.

Хандрис 445, начертан от Йосиф Обербауер през 1895 г. Виждат се параклисът и гробът на Левски (при знака)

Картина на Йосиф Обербауер от триптиха "Християнското гробище в София", 1895 г. Гробът на Левски е зад големия паметник на княжеския адютант Маринов.

Картината на Иван Иванов "Параклисът на старите християнски гробища", 1909 г. Вдясно до полуразрушения параклис се виждат останките от кръста над гроба на Апостола

В управлението на столицата е назначен чешкият архитект Коларж, който пък привлича чужди специалисти за направянето на общ градоустройствен план. За този план немецът Йосиф Обербауер през 1894 г. изготвя т.нар. хандрис (карта) номер 445 - прецизно заснемане на софийското християнско гробище в мащаб 1:250. На него се вижда гробът на Левски. Съпоставянето на споменатия разказ на Стоян Маринов с хандриса на Обербауер показва точно мястото на гроба на Левски в старите християнски гробища - на 2 м северозападно от параклиса. Днес на това място има тротоар и паркинг на Министерството на земеделието. Оттам влизат журналистите всеки път, когато МЗХ ги свиква на пресконференции...

През 1895 г. Обербауер рисува триптих, в центъра на който е акварелната картина "Християнското гробище в София" и на нея се вижда все още добре запазеният параклис, нарисуван обаче от такъв ъгъл, че гробът на Левски остава закрит от оградата и големия паметник на адютанта на княз Батенберг - кап. Маринов, загинал в Сръбско-българската война през 1885 г. Днес картината се пази в колекцията на Обербауер в Музея на София под номер 41, установи ДУМА.

През 1909 г. художникът Иван Иванов по акварелна скица рисува с маслени бои картината "Параклисът на старите християнски гробища". На нея ясно се виждат полуразрушеният параклис и кръстът върху гроба на Левски. Близките на другите починали са преместили костите и паметниците в новото гробище в Орландовци, тъй като старите християнски гробища вече не се ползват. Гробът на Левски е останал, защото за него е нямало кой да се погрижи. Местоположението на паметника съвпада с описанието в хандрис 445 и с разказите на очевидците.

На стр. 14

www.duma.bg

КЪДЕ Е ПОГРЕБАН ЛЕВСКИ

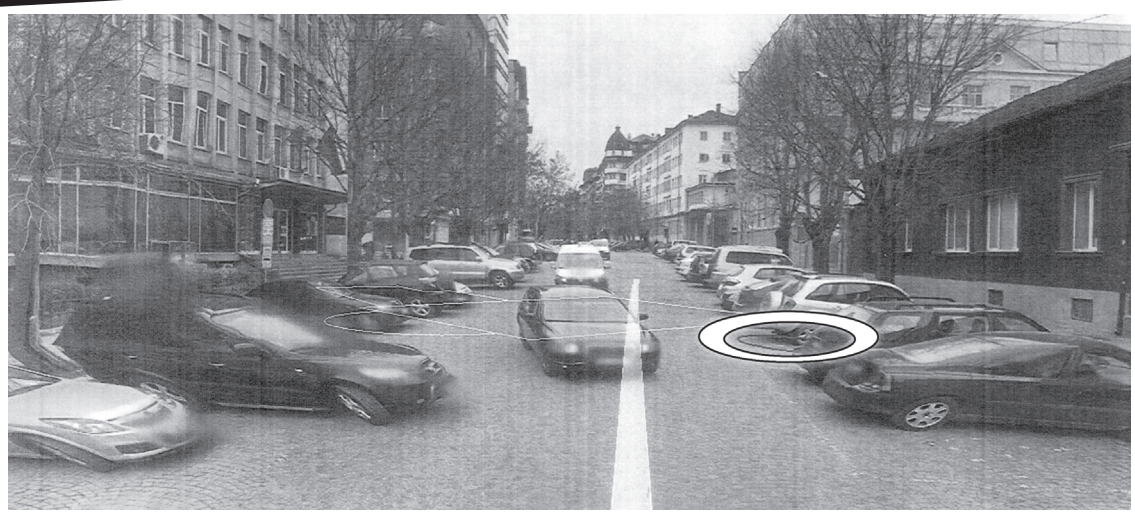
От стр. 13

Според проучване на ДУМА картината на Иван Иванов сега се намира в художествената колекция на Музея на София под номер 0104.

Бенковски

Според Стоян Заимов ("Миналото") гробът на Левски е бил отворен на 21 май 1876 г. по стар стил по заповед на владиката Мелетий. Свещеникът Христо Павлов мълчешката погребва главата на Бенковски в новите гробища. Османските власти са разпоредили българската общност да се погрижи за погребението на Бенковски.

Според разказа на "кръстоносеца" на Хвърковатата чета отец Кирил Бенковски е бил застрелян при Дяволското мостче и после ръган с ножове, а главата му е била отрязана и от 13 до 15 май 1876 г. е стърчала на върлина в двора на Тетевенския конак. После била донесена и изложена пред Пашевския конак в София (двореца), където кадъните заплювали мъртвата глава, бодели с игла езика й, а циганите се гаврели с нея "за смях на почитаемата публика". Пак цигани през 1873 г. са люшкали на бесилката мъртвото тяло на Левски (Стоян Заимов). Това е записано по разказите на очевидци. На 21 май Махзар паша се обръща към Софийския митрополит Мелетий да погребе главата по християнски - заради суеверия турците са спазвали това стриктно. Така по заповед на Мелетий свещеникът Павлов "погребал главата на Бенковски в новите гробища, що са разположени от дясната страна на шосето, което води от София за Княжево...".

Мястото на гроба на Апостола на днешната ул. "Дамян Груев"

Откритието през 1937 г.

Чак през август 1937 г. при разкопките на булеварда при Министерството на земеделието, където е трябвало да бъде положен паваж, отбиващият военната си служба млад юрист Александър Запрянов открива основите на параклиса на християнските гробища и гроб с два черепа. Убеден, че това са останките на Левски и Бенковски, той докладва това на началника на Отделението за военни музеи, паметници и гробове полк. Петър Куюмджиев. Запрянов прибира костите и двата черепа в отделни чували и те са занесени в мазето на Отделението за военни музеи, паметници и гробове.

Запрянов предупреждава с писмо полковника, че "има среди, които нямат никакъв интерес гробът на Апостола да бъде намерен в тази част на града..." - продават се парцелите на гробището, предстои застрояване на "апетитния" терен. Дори започват спорове по вестниците, които карат Щаба на войската да предприеме решителни действия за извършване на научен анализ на намерените кости. Запрянов обръща внимание, че би могло да се сравнят костите на починалия брат на Левски Петър Кунчев с неговите и да се установят специфични белези на рода. Откривателят на костите е смятал, че полк. Куюмджиев не е предприел нужните действия, но това не е така, сочат документите.

След дълги преговори с Института по анатомия на Държавния университет на 28 юли 1939 г. полк. Куюмджиев с писмо номер 8221 предава намерените кости за изследване в института. Към Отдела за военните музеи е създадена и специална комисия за събиране на материали за Левски. Затова на 27 януари 1947 г. Военното министерство ще попита именно Института по анатомия къде са костите...

Какво се случва с костите

За зла участ са изминали две години от тържествата за 100 г. от рождението на Апостола, отшумели през 1937 г. Тогава във в. "Мир" (4 август 1937 г.) е публикувана и карта на Ст. Коледаров на пътя на погребалната процесия на Левски, начертана през 1879 г. - 6 години след смъртта на Апостола. През 1939 г. обаче Куюмджиев не получава съдействие за ново проучване на гроба нито от кмета на София, нито от Архитектурно-устройственото ведомство в кметството. Той моли да изпрати костите в Института по анатомия. Още през август 1937 г. д-р Милко Балан и проф. Кръстьо Миятев са поискали черепът и костите да бъдат изследвани. Деканът на Медицинския факултет проф. Димитър Ораховац и уредникът проф. Димитър Каданов са склонни да се заемат с изследването им. Каданов обаче потвърждава само, че костите може да бъдат изпратени за почистване, без да говори за изследването им. Така се стига до 28 юли 1939 г., когато чувалчето е изпратено в Института по анатомия. Той се е намирал в приземния етаж на ул. "Дунав" 2, където е днешният Факултет по фармация.

В продължение на 4 години Каданов, който става директор на Института по анатомия, не възлага на сътрудниците си да изследват костите, а се занимава активно със своето кариерно развитие. Иска да преустрои института по примера на аналога му във Вюрцбург, Германия. На 1 април 1941 г. Каданов отговаря писмено на Куюмджиев, че поради "много претрупаната работа" на института костите дори не са почиствани и ако Куюмджиев иска, може да му бъдат върнати. До края на войната полк. Куюмджиев не успява да убеди медиците да изследват тленните останки на Апостола!

При бомбардировките над София Медицинският университет е евакуиран в различни райони на страната. Каданов не взема мерки чувалчетата с костите на Левски и Бенковски да се пренесат на защитено от бомбардировките място. Двамата с Ораховац добре са знаели какво има в чувалчетата, но не са предприели нищо. Последен до тленните останки на Левски се е докоснал Борис Ст. Малинов, който е приел чувалчетата в мазето на Института по анатомия на съхранение. Центърът на София е засегнат от бомбения килим неимоверно. Около Медицинския университет, където се съхраняват костите, някои сгради са в руини, разрушена е изложбената зала на Художествената академия в непосредствена близост до "Дунав" 2. Костите на Апостола са оставени на произвола на съдбата под атакуващите самолети.

На 27 януари 1947 г. след запитване от Военното ведомство Институтът по анатомия отговаря, че на мястото, където са били чувалчетата, е паднала бомба и всичко е унищожено. Каданов и Ораховац си измиват ръцете. Отговорът е продиктуван по телефона и в архива на НВИМ се съхранява като справка, написана с мастило на хвърчащо листче и подписана неизвестно от кого. Това е последната следа от митарството на костите на Васил Левски. По-късно проф. Каданов прави стремителна кариера, получава дори Димитровска награда...

През 2016 г.

Миналата година е направен инженерен анализ по възстановка на местоположението на гроба на Левски според разказите на очевидци и хандрис 445 на Обербауер. Заключението на инж. Л. Желева е: "При сравняване на информацията се оформя мнение за предполагаемото място на гроба на Васил Левски, а именно - най-близкия гроб, нанесен на хандрис 445 (допълнително отбелязан с номер 1) и скицата на Александър Запрянов - на приблизително 2 м от северозападната страна на параклиса."

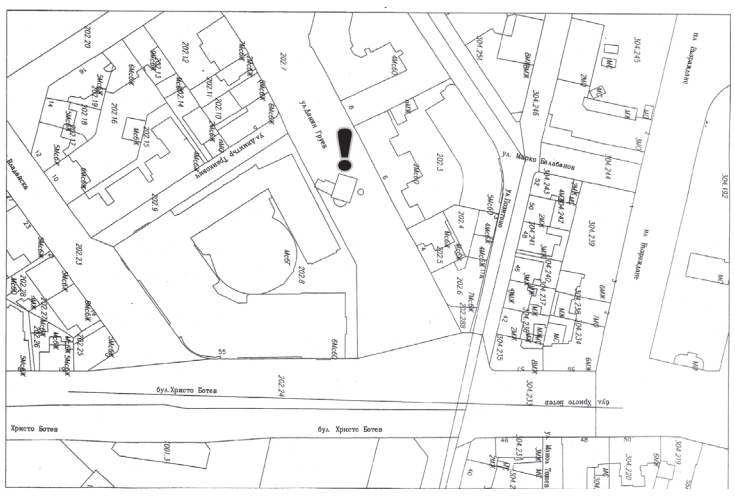
Според автора на книгата Николай Иванов, има огромна вероятност да са останали несъбрани стотици дребни костици в гроба на Левски, чието място при днешното Министерство на земеделието по съпоставките на хандрис 445 с по-късни карти се установява точно. На мястото трябва да се направи проучване, да се сравнят костиците с косите на Левски, да се отстранят паркиращите там автомобили и да се постави поне една паметна плоча. За да може българинът да коленичи и да сложи китка цвете пред паметта на най-великия българин Васил Левски. Да добавим, че при предстоящото отбелязване на 180-ата годишнина от рождението на Апостола Музеят на София би трябвало да извади от колекциите на показ картините на Обербауер и на Иван Иванов, за да не остават те само инвентарни номера, а да покажат на нацията онова място на българската Голгота, което толкова години остава предмет на срамни спорове.

И още - нека се прекъсне най-после традицията на кампанийност около годишнините, за да бъде завършено отговорно сериозното проучване на мястото на погребението на Апостола - символа и идеала на българския народ.

Старите и новите карти съвпадат

Тези дни геодезисти са направили в центъра на София сложно замерване, чиято цел е да покаже с точност до сантиметър мястото на гроба на Левски, съобщи за ДУМА проф. **МИНЧО НЕНЧЕВ**, преподавател по архитектура и урбанизъм в УАСГ. Той е координатор на инициативен комитет за възстановяване на гроба на Апостола и на Бенковски.

Направихме замерване и сравняване на старите ръчни скици (хандриси), начертани от Йосиф Обербауер през 1894 г, от Запрянов през 1937 г. и днешните, разказа проф. Ненчев. Взети са скици и данни от стария и новия кадастър на София, а геодезистът Златан Златанов е съпоставил старата ръчна скица със сегашния кадастър. Инж. Златанов е установил, че те съвпадат с точност до сантиметри със съвременните измервания. Проф. Ненчев показа и изработени скици с точното място на параклиса и гроба на Левски до сградата на земеделското министерство - на ул. "Дамян Груев". Точността е гарантирана на базата на напасването на координатите на стари и нови карти и планове. След издаването на книгата на Николай Иванов вече не става дума за умозаключения и свободомислие на "ерудити", а за целенасочена детайлна

Съпоставка на Златан Златанов на старите скици спрямо днешния кадастър, с отбелязано местоположение на параклиса и гроба на Левски

работа, доказваща фактите, добави проф. Ненчев. Напълно е възможно да се намерят останки от гроба при внимателни проучвателни разкопки, категоричен е ученият. Според него, ако това стане, има достатъчно модерни начини, за да се направи място за поклонение пред паметта на Апостола, без дори да се пречи на уличното движение. Мястото е вдясно от осовата линия на улицата, може да се представи гроба в дълбочина под нивото на улицата с подходящо покритие, може да се направи плоча или съоръжение за спускане към него и т.н., смята проф. Ненчев. Нека най-после да се сбъдне скромната мечта на Левски - народът да знае поне къде е гробът му. В инициативния комитет смятаме, че да работиш на "ползу роду" - абсолютно безкористно, е най-доброто и най-малкото, което трябва да предадем на бъдното българско поколение, добави професорът.

Екипът ще поиска от премиера Борисов разрешение за проучване на мястото.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 21 ЮНИ 2017

Играта с българското кисело мляко

Първо направете изследване, после решавайте за опаковките

Мара ТРИФОНОВА

Голяма пушилка се разрази около темата за качеството на българското кисело мляко по БДС. Кулминацията бяха дебатите в Българския институт за стандартизация в края на миналата седмица. Темата стана актуална след информацията, че има две предложения за промяна в БДС 12:2010. Едното е за промяна в съотношението и съдържанието на двата основни щама - Лактобацилус булгарикус и Стрептококус темофилус, но след скандал доста сконфузено беше оттеглено. Почти излезе, че Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ) ни лук яло, ни лук мирисало. Второто предложение е за промяна в опаковката, предложено от частни компании, и именно то бе подложено на обществено обсъждане в института по стандартизация.

Съгласно одобрения стандарт киселото мляко по БДС може да се продава в полистиренови (полистирол) кофички до 1 кг и в още две групи опаковки - стъкло и керамика. Вносителите искат млякото по БДС да може да се продава в полимерни (полипропиленови) опаковки. Според БДС за българското кисело мляко било разрешено като суровина в него да се влага мляко и от други европейски държави, а не само българско. То кое ли е изцяло българско у нас?

Присъствалите на обсъждането в края на миналата седмица са станали свидетели на доста противоречиви мнения, гарнирани с шумни емоции. А те варират от небето до земята - от пълно отрицание до пълно съгласие, вероятно в зависимост от интереса. От това, че една опаковка не е достатъчно сериозен въпрос, така че да се отваря един стандарт за корекция, до призива по никакъв начин да не бъде отварян стандартът за промяна, тъй като това е дълга процедура и може да се случат последващи промени. Според ръководителя на работната група, създала БДС 12:2010, доц. Росица Еникова, цитирана от investor.bg, едно разрешение за неограничено използване на

опаковки от други материали крие риск

Липсата на конкретизиране може да доведе до опаковане на продукта в атрактивни, но неподходящи опаковки, които не биха запазили уникалните му качества, смята тя.

За констатираните нарушения в това отношение стана ясно миналата седмица от отговор на министъра на земеделието Румен Порожанов до депутата от "БСП за България" Румен Георгиев, който пръв сред народните представители повдигна въпроса за предложените промени в БДС за киселото мляко. По време на дискусията в института по стандартизация той се обяви против промяната на стандарта и препоръча, ако производителите правят промени, да не поставят знака БДС върху кофичките. Депутатът дори заподозря производителите, че искат промяната, защото полипропиленовите кофички били по-евтини и

така ще спестят пари

По данните на Министерството на земеделието, храните и горите през м.г. в сравнение с предходната има нарастване с 39,1% на броя на производителите на храни по БДС за млечни продукти. От отговора на Порожанов стана известно, че при проверка през май т.г., когато са инспектирани млекопреработвателните предприятия дали изпълняват изискванията на БДС 12:2010 за производство на българско кисело мляко, са засечени 6 предприятия, при които има несъответствия, свързани с вида на използваните опаковки. При 3 предприятия инспекторите са установили несъответствия при физикохимичните и микробиологичните показатели. Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) е компетентният орган за контрол на храните у нас, произвеждани по стандарт. Затова е интересен въпросът ще има ли санкции за нарушителите. За това не чухме нито дума от БАБХ и от министъра.

Ден след общественото обсъждане за исканата промяна в БДС за опаковките Порожанов съобщи, че промяна в стандарта за киселото мляко е поискана от фирми, които желаят да участват в програмата за доставки на училищно мляко, финансирана от еврофондовете. Изискванията към качествата на млякото по тази програма се разминават със стандарта за българското кисело мляко, каза министърът. Заради това той бил възложил проверка дали има нещо задкулисно в искането на фирмите за промяна на стандарта. Порожанов е на мнение, че ако правилата бъдат изменени, качествата на продукта ще се влошат. Доказването на задкулисие е сложно и трудно, направо невъзможно. Защо просто въпросните фирми не бъдат

санкционирани на базата на нарушенията

които вече са констатирани?

От Министерството на здравеопазването са изпратили отрицателно становище за искането за промяна в опаковките. От Националния център за изследване на общественото здраве обаче има положително мнение. Окончателното решение трябва да бъде взето от Българския институт по стандартизация. Интересно - за вземането на това решение дали ще бъдат направени изпитания?

И още нещо от думите на министъра на земеделието Румен Порожанов, макар не по конкретната тема. От негово изказване преди няколко дни стана ясно, че по повод проверките, които правят в момента от БАБХ на едни и същи продукти, но предлагани в различни държави, вече са засечи разлики. "Разлика в съдържанието и вкуса са установени при проверки на идентични продукти, продавани на Запад и у нас", съобщи Порожанов. Той обясни, че става въпрос за безалкохолни напитки, детски храни и сирене. Окончателните резултати предстои да бъдат оповестени. Подобни изследвания вече имаше в други бивши соцдържави и те показаха притеснителни различия по отношение на качеството и проблемът беше повдигнат пред Европейската комисия. По темата се вдигна доста шум на европейско ниво, което явно принуди и нашите компетентни органи да се сетят да проверяват. Няма лошо, разбира се, но е хубаво, след като проверяваме чуждите продукти, да се вгледаме и в собствените си грешки, в нашето качество и да си отговорим на въпроса какъв е собственият ни контрол. Защото е редно да оправим първо родното качество, а после да имаме претенции и към чуждото. Което пак българските компетентни органи допускат до пазара, трябва да проверяват и да контролират.

словни ефекти, които нашето население познава. Според Еникова контролът при киселото мляко е много строг. Тя разясни, че е записано категорично в стандарта, че киселото мляко се прави от прясно краве мляко, отговарящо на всички изисквания за хигиена и отсъствие на вредни химични и биологични замърсители.

Относно предложенията за промяна на опаковките на киселото мляко доц. Росица Еникова смята, че не можем да спрем развитието на цивилизационните процеси във всички отрасли. "Ако има посъвършена, по-добра от сега стандартизираната опаковка за кисело мляко, да. Но това трябва да се докаже. Не да се обсъжда с празни приказки, а на база на много сериозни изпитвания, които да вземат под внимание всичко, което би могло да се отрази негативно върху крайния продукт, който трябва да бъде нормално кисело мляко", препоръчва тя.

Ако се върнем към мнението на експертката, работила по БДС за киселото мляко, това, което тя ясно заявява и препоръчва, е, преди да се пристъпи към каквато и да е промяна,

да бъдат направени изпитания

Или иначе казано - чиновниците не трябва да вземат решение, докато не се направят изследвания.

Факт е обаче, че вече имало фирми, които опаковат кисело мляко по БДС в новите (полипропиленови) опаковки, за които все още не са направени изпитания и на практика няма одоборение мляко по БДС да се пакетира в тях. Разрешените полистиренови опаковки се обозначават с PS на дъното на кофичката, а тези с полипропилен - със знака PP. Така всеки потребител може сам да провери какъв е съставът на опаковката. Да, но едва ли, когато купуваме кисело мляко, се сещаме да обърнем кофичката и да погледнем какво пише на дъното ѝ. И така някои производители съвсем спокойно нарушават изискванията на БДС. От друга страна, понеже стандартът не е задължителен, никой не принуждава производителите да го използват. Ако обаче го правят, нямат право да поставят знака БДС върху опаковката. Нарушение откъдето и да го погледнеш. Какво обаче правят компетентните органи, за да бъде спряна тази порочна практика, не стана ясно.

www.duma.bg

ДУМА СРЯДА 21 ЮНИ 2017

Защо младите напускат Балканите

Това е явление с фатални последици за страните от региона

Ниски заплати, лошо управление, шуробаджанащина: заради всичко това все повече млади хора напускат Балканите. Явление с фатални последици за родните им страни.

"Тате, разбери ме, не искам да живея в тази страна" - с тези думи Нина се сбогувала с баща си, преди да се качи на автобуса за Виена. 31-годишната висшистка е една от хилядите млади сърби, които обръщат гръб на родината си.

"Децата ни не издържат тук - и затова вече ги виждаме само по скайп", казва с огорчение бащата.

Дали в Белград, София, Букурещ или Атина: историята на Нина и нейния баща се повтаря навсякъде на Балканите. Ниските заплати, високата безработица и широко разпространената шуробаджанащина подтикват все повече млади хора да напускат родните си места и да се отправят към държави като Австрия и Германия.

Решение с фатални последици за родните им страни, защото почти навсякъде на Балканите трудоспособното население и бездруго намалява, пише "Зюддойче цайтунг" и отбелязва, че няма друг регион в Европа, откъдето да емигрират толкова много млади и добре квалифицирани хора, колкото от България, Румъния, Албания, Гърция и страните от бивша Югославия.

Балканите се обезкръвяват

Според експерти от Световния икономически форум в Давос, всички тези страни изпитват сериозни трудности да задържат младите таланти в родината им. По този показател Сърбия дори заема последното място сред общо 138 изследвани държави. Днес страната има население от около 7 милиона души, а броят на сърбите, живеещи в чужбина, се изчислява на близо 3,5 милиона. С тенденция към покачване - през 2014 от страната са се изселили 58 000 сърби - двойно повече, отколкото през 2007.

Според автора на статията в "Зюддойче цайтунг" това се дължи главно на високата безработица сред младите хора. Явление, което не засяга единствено Сърбия: всеки четвърти младеж в Хърватия е без работа, а в Гърция и Македония - дори всеки втори.

Местните пазари на труда често са доста негъвкави и дават шансове предимно на повъзрастните - най-вече в държавната администрация. "Зюддойче цайтунг" цитира данни за Сърбия, от които излиза, че от двата милиона души, които официално имат работа, половин милион са заети в държавната администрация, а други 300 000 - в държавни фирми. Нови, но непривлекателни работни места, се предлагат единствено в търговията и в сферата на услугите, уточнява изданието и отбелязва, че докато в Белград моловете растат като гъби след дъжд, много други сръбски градове буквално западат.

В Смедеревска паланка например, на 80 километра от Белград, преди е имало поне седем големи фабрики. Днес е останала само една - фабриката за железопътни вагони „Гоша", където работят едва 350 души - в пъти по-малко, отколкото преди години. Тази пролет фабриката попадна в центъра на медийното внимание, след като един от работниците посегна на живота си от отчаяние - тъй като не получавал редовно заплата, мъжът вече не можел да осигури прехраната на семейството си. Милан Вуйчич, който работи във фабриката от три десетилетия, ни разказва, че от години не е получавал пълна заплата - нищо, че месечното му възнаграждение е едва 200 евро. Децата му също припечелват твърде малко - макар че имат висше образование, дъщеря му и синът му са принудени да работят като продавачи - тя в пекарна, а той в магазин за електроуреди. "Нищо чудно, че младите хора се махат", казва Вуйчич.

Причините

Пътят на Запад е най-лесен за медицински сестри, болногледачи или лекари от трите страни-членки на ЕС България, Румъния и Гърция. В Германия те заемат многото вакантни места в болниците и в старческите домове, пише по-нататък "Зюддойче цайтунг" и уточнява, че германското правителство междувременно е сключило съответни споразумения и със Сърбия и Босна. Всяка година от Сърбия към Германия потеглят хиляди медици.

Причините за това са повече от ясни: според медицинската сестра Ранка Йешич, цитирана в статията, в Сърбия хората с нейната професия получават средно по 284 евро на месец, докато в Германия изкарват близо 2000 евро, плюс добавките за нощен труд и за работа в неделя. Друг фактор, който засилва отлива на млади хора от региона, е широко разпространената шуробаджанащина, се казва още в статията.

Международният валутен фонд установи неотдавна в свое изследване наличието на "сериозна негативна връзка" между качеството на държавното управление и емиграцията: борбата срещу корупцията, устойчивостта на правовата държава и други белези за добро управление са в Югоизточна Европа много по-слабо развити, отколкото например в Централна Европа или в балтийските страни. Съответно много по-силна е емиграцията от този регион на Европа, се казва в цитираното изследване.

Дойче веле
по „Зюддойче цайтунг"

Модернизацията преди 1989 г. е...

От стр. 11

□ *Модернизация на страната след 1945 г. е и увеличаване на индустриалния й потенциал. Сега от него са останали само отделни заводи. Показва ли това, че политиката на индустриализация у нас е била погрешна, или показва, че съвременните политици не умеят да управляват наследството на НРБ?*

- Според мен руините на голяма част от заводите от времето на социализма не могат да са свидетелство за сгрешен модел на развитие. Такива изоставени заводи има и в т. нар. ръждив пояс на САЩ, емблематичен е примерът с Детройт. Просто те са строени за други икономически и политически условия, когато се развива индустриалната икономика, осъществява се вторият технологичен поврат. От 80-те години в световен мащаб се променя характерът на икономическото развитие - светът се превръща в глобален пазар и развитите страни изнасят производствата си в Третия свят.

Съвременната политическа класа според мен не можа да преодолее идеологическите предразсъдъци и се опита да следва стриктно съветите на неолиберални експерти. От комплекс за малоценност ли, от чувство за вина за своя номенклатурен произход ли - не мога да отговоря. Това, което направи по-самостоятелно, бе, че в началото на промените предпочете реституцията, при това натуралната, и не само в селското стопанство. Ефектът в селското стопанство е печално известен. Факт е, че приватизацията се извърши на много ниска цена, с много нарушения и измами. Никоя от партиите не се осмели да се противопостави на неолибералната приватизация в енергетиката и в социалната сфера. Нито се защитиха интересите на дребния и средния бизнес у нас. И досега развитието на икономиката се свързва с преки чужди инвестиции, което кара политиците да предлагат прекалено либерални условия в новия закон за концесиите, което навява подозрения за лобистки интереси. Българските политици са прословути в своята лоялност - и преди 1944 г., и по време на Студената война, и след нея. През 1985 г. Живков казва на Горбачов: "Ние никога не сме ви създавали проблеми в рамките на блока." Същото е поведението на политиците ни и след 1989 г. Няма нещо, което да ни е поискано от Брюксел, което да не сме дали. Да припомням ли - 3-ти и 4-ти блок на АЕЦ "Козлодуй", "Южен поток" - това са емблематичните примери, но има и доста други.

□ *Как сегашните поколения политици се разпоредиха с натрупаното в сферата на образованието и науката от времето на социалистическа България?*

- Те действаха по същия начин, както и с индустриалното наследство - следваха изискванията на неолибералния Вашингтонски консенсус, присъединиха се и към Болонската система през 1999 г., въведоха западен вариант на Закона за академичния състав през 2011 г. Не мога да кажа защо бе ликвидирано професионалното образование във вид на техникуми и тяхното превръщане в професионални гимназии. Но мога да споделя своите изследователски наблюдения за висшето образование и науката. Западни съвети, западни идеи, западни пари са, от една страна, в основата на радикалните промени в образованието и науката. Не са за подценяване и настроенията на българските учени - те са сред основните дисиденти, натрупали гняв от политическия и идеологическия диктат на БКП и искащи промяна. Студентите са сред водещите сили на "нежната революция" и в България. И в резултат вместо специализирани институти и само няколко университета - общо 30 през 1989 г., днес България вече има над 51 висши училища - основно университети. А това означава, че във всеки от тях е застъпена цялата палитра на дисциплини - технически, хуманитарни и обществени. Очевидно, че нивото ще е ниско. И то ще се поддържа такова, след като се въведе принципът "парите следват студента", защото голяма част от випускниците ни отиват да следват в чужбина и борбата за всеки студент, останал в България, е жестока. Подобно нещо се получава и с науката - възприема се западната, по-скоро дори англосаксонската традиция - науката да се прави в университети и БАН бе подложена на невероятен натиск. И той идва първоначално отвън. В началото на прехода западни експерти определят БАН като сталинска академия, която трябва да бъде закрита. МВФ настоява пред акад. Малиновски през 1993 г. от 12 хил. учени в БАН да останат 4-5 хил., защото са твърде много за населението на страната. Реминисценции от такова отношение към БАН звучаха доскоро от прословутия Симеон Дянков и Сергей Игнатов, за това, че БАН е съветски тип академия и трябва да бъде ликвидирана. При това - не академията, а нейните изследователски институти. Същевременно слабото заплащане ориентира учените към фундаментални изследвания, т.е. теоретични, за които не са необходими нови апаратури. Това заедно с малкото пари за наука, която идва основно от бюджета, а не от бизнеса, постави науката и особено техническите и природните науки да разчитат на проекти, и то най-вече от ЕС. Но за да сме интересни на другите, както казва акад. Балевски, за да ни търсят за проекти, трябва да правим оригинални изследвания. Имаме ли сили и възможности за това, е големият въпрос, още повече като имам предвид, че в методологически план ние изцяло възприехме западния (англосаксонския) начин на мислене и писане.

□ *Посочвате, че в опит да издейства за България привилегировано положение във връзките с СССР тогавашното държавно ръководство било готово да отстъпи национален суверенитет. Сега реално отстъпихме суверенитет като членове на НАТО и ЕС. Смятате ли, че икономическите ползи от това натежават спрямо загубената независимост?*

- Икономически ползи има дотолкова, доколкото слабата българска икономика - като ресурси, като финанси и структура - не може да съществува извън голямо икономическо пространство. Мисля, че книгата ми доказва точно това - ясно се очертава зависимостта на икономическото развитие от външнополитическата конюнктура, от отношенията вътре в Източния блок, от българо-съветските отношения и най-накрая - от идеите за развитие на екипа на Живков. Предлагам ви да смените названията - със съвременните ни обвързаности в ЕС и българо-американските отношения, за да видите контурите на възможностите за развитие на страната. А като се прибавят и качествата на политиците ни да отстояват някакви български интереси дори според брюкселските норми, ще получите и отговора на вашия въпрос. Прекалено малки и уязвими сме като страна, и то на такова проветриво място като Балканите, за да бъдем изцяло суверенни.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 21 ЮНИ 2017

Очаквайте

ТЕАТЪР „ВЕСЕЛ” ЗАКРИ СЕЗОНА С МЕЖДУНАРОДНА ИЗЯВА В БРАШОВ

150 пъти любовта побеждава на театралната сцена

Последният режисьорски проект на Велко Кънев „Бившата жена на моя живот” ще има юбилейно представление утре в „Сълза и смях”

Шест театрални сезона, 150 представления, десетки посетени градове, стотици пропътувани километри, хиляди усмихнати и разчувствани очи и... милиони аплодисменти. Тези факти сочи кратката равносметка, която театрална къща “Viva Arte” прави на 22 юни. На тази дата в открита сцена “Сълза и смях” в София ще се изиграе представление номер 150 на последния режисьорски проект на Велко Кънев “Бившата жена на моя живот”. Освен с чаша вино за всеки наш гост вечерта ще бъде специална за зрителите и актьорите с още изненади и много емоции, информира Яна Милошева, пиар на “Viva Arte Theatre”.

Представлението е изключително специално за целия екип, стоящ зад реализирането му. Режисурата на Велко Кънев е неговият безценен последен подарък към “Viva Arte”, а част от последните му думи след премиерата на постановката са: “Благодарско за професионализма! Обичам ви! С вас съм!”

По случай 150-ото представление актьорите и екипът споделят своите мисли и усещания, че “това си е представлението на Велко, той сякаш не е спрял да се грижи за него”.

“Аз изключително много обичам Велко. Това е последното му представление като режисьор, а той дори не успя да го гледа... На премиерата седеше на

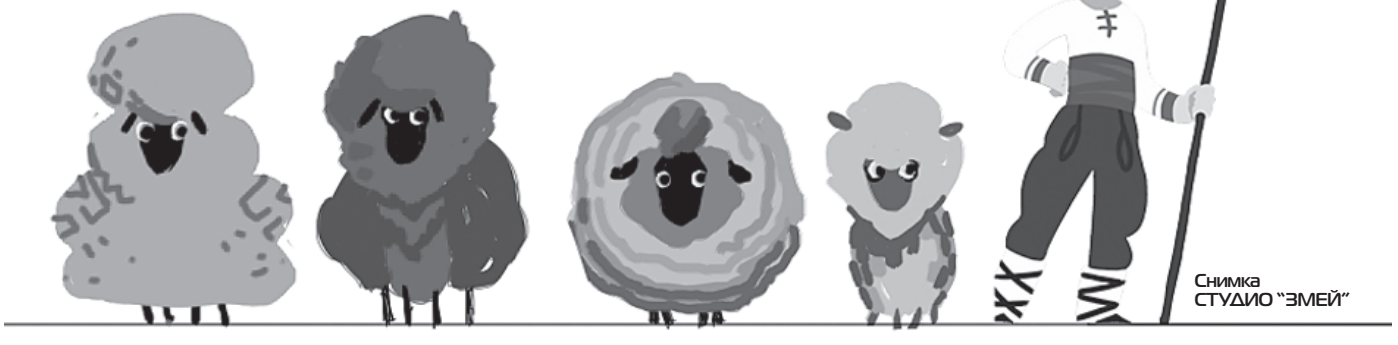
едно столче зад кулисите и само слушаше. Винаги се сещам за Велко, когато играя “Бившата жена на моя живот” - все едно той е с нас, така го усещам!”, признава Асен Блатечки.

“Всеки път, когато играем “Бившата жена на моя живот”, знаем, че Велко е там. Представлението беше направено с много любов и от наша, и от негова страна... Той знаеше, че това е неговата лебедова песен... Всеки път има тръпка, когато го играем”, казва Невена Бозукова.

“За нас беше изключителна чест да си комуникираме с Велко. Той е изключителна личност - един от малкото Хора, с които съм се запознавал. Беше много хубаво изживяване”, споделя Стефан Иванов.

“Беше много мило и красиво случването на това представление”, заявява Милена Маркова.

ФЕНОВЕТЕ НА „ЗЛАТНАТА ЯБЪЛКА” СТАВАТ ГЕРОИ В СЕРИАЛА

Снимка СТУДИО “ЗМЕЙ”

Фенове на “Златната ябълка” ще бъдат нарисувани в стила на анимационния сериал, а част от подкрепилите проекта ще имат дори реплики и сцени с главните герои. “Опитваме се да направим хората, които ни подкрепят, максимално съпричастни с творческия процес. Освен да рисуваме герои, вдъхновени от нашите фенове, ще споделяме тайни от кухнята на Студио “Змей” в месечни видеоблогове, достъпни за всеки, който подкрепи кампанията. Искаме да демонстрираме отделните етапи, през които преминава една анимационна продукция - от идеята, през сценарий, скици, визуални разработки, сториборд, анимация, музика, монтаж”, споделя арт директорът и инициатор на проекта Димитър Петров.

Всеки, който подпомогне кампанията за пилотен епизод, може да избере дигитални или физически подаръци, включително плюшената овца Хари, който се оказва важен герой от сериала. Овцете в света на “Златната ябълка” се раждат с уникални цветове и шарки, а зрителите ще разберат повече за пъстроцветните стада по време на първия му сезон.

Българската национална телевизия поема 20 процента от разходите за създаването на пилотния епизод, а Студио “Змей” набира останалите 80 процента чрез онлайн кампания в платформата Indiegogo. Работата по 24-минутния епизод ще продължи около осем месеца и с него ще са заети между 45 и 60 души.

“Златната ябълка” е проект за анимационен сериал, вдъхновен от българските митове, легенди и фолклор. Действието се развива в митологичен свят, който е изцяло въз основа на българското народно творчество, а историите носят духа и поуките от любимите ни легенди и народни приказки. Студио “Змей” е основано през 2015 г., в екипа му в момента влизат над 28 професионалисти в областта на анимацията, илюстрацията и фолклора, разпръснати в пет държави.

КРАТКИ

Графика и рисунка на Димитър Кулев

Изложба “Графика и рисунка” на художника Димитър Кулев ще бъде открита днес от 18 ч. в ХГ в Добрич. Включени са творби от различни години, изпълнени в графичните техники офорт и акватинта, както и рисунки с туш и перо, гваш, пастел и темпера. Вдъхновение за художника са дунавският бряг, кореният и дървета, изхвърлени край реката, натюрмортите, посветени на италианския художник Джорджо Моранди. Димитър Кулев завършва НХА, специалност графика. Член е на СБХ. От 1979 г. участва в регионални и национални изложби в България, представителни изложби на българската графика, организирани от СБХ в Минск, Москва, Братислава, Анкара, Скопие. Носител е на редица отличия, сред които през 2015 г. първа награда за графика на Националната графична изложба на името на Георги Герасимов, Пазарджик, а през 2016 г. печели и голямата награда за графика на Националния конкурс “Алианц България” за живопис, скулптура и графика 2015-2016 г. Кулев живее и работи в Силистра.

Записват за консултации кандидати за НАТФИЗ

Започна записването за кандидатстудентски консултации в НАТФИЗ за бакалавърските програми актьорство за драматичен театър, актьорство за куклен театър, театър на движението - танцов театър, режисура за драматичен театър, сценография за куклен театър, сценичен и екранен дизайн, театрознание и театрален мениджмънт, филмова и телевизионна режисура, филмово и телевизионно операторство, филмов и телевизионен монтаж, филмов и телевизионен звук, филмово и телевизионно продуцентство, фотография, анимация и виртуален дизайн, драматургия, екранни изследвания и журналистика и магистърските програми мениджмънт в сценичните изкуства, театрално изкуство, публична реч, мениджмънт в екранните изкуства, филмово и телевизионно изкуство, естетика на приложната фотография. Консултациите ще се провеждат през юли и август. Цената на груповите е 300 лв. (за 30 академични часа), а за индивидуалните - 30 лв. (за 1 час). Всички кандидат-студенти, станали част от II национално издание на кампанията на НАТФИЗ “Учи в България, завладей света!” в Кюстендил, Пазарджик, Стара Загора, Пловдив, Хасково, Варна, Силистра, Велико Търново, Габрово, Плевен, Бургас, Ямбол и Сливен, могат да ползват своите ваучери за 10 на сто отстъпка от стойността на груповите консултации.

Снимка ТМПЦ Варна

Опера в Летния театър във Варна за осми път

Флашмоб на „Котките”, 3 мюзикъла, 5 опери, 5 премиери, балетна и оперна гала, прочути солисти и диригенти ще радват меломаните

“Котките” на А. Л. Уебър открива утре Опера в Летния театър

Осмото издание на тази най-млада и най-значима традиция в историята на Държавната опера Варна - Опера в Летния театър, е поставено под знаците на две важни събития: Варна - Европейска столица на младежта 2017 и 70-годишнината от основаването на Варненската опера, информира Виолета Тончева, пиар на ТМПЦ Варна.

Към младежката аудитория са адресирани трите заглавия в областта на най-младия от сценичните жанрове - мюзикъла. Опера в Летния театър 2017 се открива на 22 юни с премиерата на “Котките” от А. Л. Уебър - постановка на режисьора Светозар Донев, хореограф-постановчика Анна Донева и диригента Страцимир Павлов. Впрочем, преди да превземат Летния театър, “Котките” ще превземат площад “Независимост”. Флашмобът, който ще изненада посетителите в централата част на града от 17 до 17.30 ч. днес, ще бъде специален знак във френския Ден на музиката, отбелязван вече в над 700 града в цял свят, включително и във Варна, и същевременно ще бъде атрактивен анонс за началото на осмата Опера в Летния театър.

Премиерата на мюзикъла “Тримата мускетари” от Максим Дунаевски, по едноименния роман на Александър Дюма-баща, е на 29 юни. Либретото и сценичната реализация са на Николай Априлов, хореография Татяна Янева, с известния театрален и филмов актьор Ованес Торосян в ролята на Д’Артанян. Специална заслуга има диригентът Страцимир Павлов, който направи аранжиментите на песните, както и поетесата Мария Донева, превела песните.

Серията мюзикъли продължава на 24 юли с “Граф Монте Кристо” от Ив Деска на режисьора Петко Бонев, хореографите Светлин Ивелинов и Антоанета Алексиева, отново с диригента Страцимир Павлов.

В “Дон Кихот” на 14 юли, постановка на з. а. на Русия Сергей Бобров, ще танцуват лауреатите на миналогодишния Международен балетен конкурс във Варна Елена Свинко и Дмитрий Дячков, а в Балетната гала на 17 юли ще аплодираме още двама лауреати на този най-престижен международен конкурс - Екатерина Булгутова и Юрий Кудрявцев от Русия.

70-годишнината от основаването на Държавната опера във Варна ще бъде отбелязано с премиерните спектакли на Опера в Летния театър “Лучия ди Ламермур” от Доницети, режисьор Огнян Драганов, на 4 юли, “Атила” от Верди на 7 юли и “Манон Леско” от Пучини на 9 август, както и с любимите заглавия на публиката “Кармен” от Бизе на 19 юли и “Аида” от Верди на 28 юли. Подборът на заглавията, с включените в тях известни солисти и диригенти, отразява партньорствата на Варненската опера с три държави - родината на операта Италия, Турция и Сърбия. “Лучия ди Ламермур” ще дирижира маестра Николета Конти от Болоня. За второто представление на “Атила” на 19 август на диригентския пулт ще излезе едно от големите имена на европейската оперна сцена Алдо Сизило, директор на Оперния театър в Модена. В ролята на Атила ще чуем най-добрия италиански вердиев бас Карло Коломбара. Манон в “Манон Леско” ще пресъздаде италианската белкантова певица Валерия Сепе, а ролята на Де Грийо ще изпълни солистът на Истанбулската опера Ефе Кислали. “Атила” е продукция на Белградския оперен театър с режисьор Деян Миладинович, а в ролята на Аида от едноименната опера ще гостува сръбското сопрано Драгана Радакович.

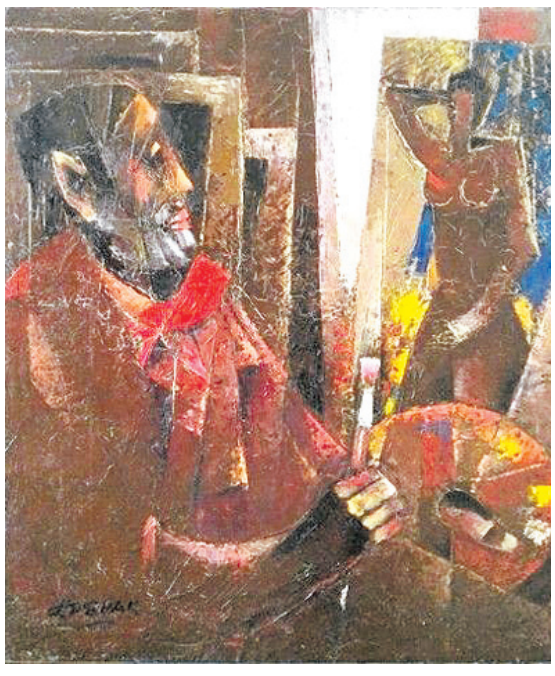
Чест за Опера в Летния театър 2017 е присъствието на един от най-известните съвременни български гласове на световната оперна сцена Владимир Стоянов, който ще пресъздаде образа на Енцио от “Атила” на 19 август. Солистът на Варненската опера Деян Вачков, който е ангажиран през лятото за спектакли на “Арена ди Верона”, ще бъде Ескамило в “Кармен”.

В Оперната гала на 24 август ще се изявят прочути български певци, които отдавна не са пели на родна сцена - Валентина Куцарова, Милен Божков, Николай Добрев, заедно с великолепните солисти на Варненската опера Илина Михайлова, Ирина Жекова, Димитринка Райчева, Даниела Дякова, Свилен Николов, Пламен Димитров, Евгений Станимиров, Валерий Георгиев и др.

Диригентите на Опера в Летния театър 2017 са Ян ван Маанен - главният диригент на Варненската опера, с премиерите на “Атила” и “Манон Леско”, доайенът на българските диригенти Борислав Иванов, с “Кармен”, Светослав Борисов - предишният главен диригент на оперния театър, сега диригент на операта в Магдебург, с “Аида”, Алдо Сизило от Италия с втория спектакъл на “Атила”, Страцимир Павлов с трите мюзикъла, най-младият диригент на Варненската опера Милен Апостолов с балета “Дон Кихот”. Григор Паликаров, един от най-високо ценените съвременни български диригенти, ще постави заключителния акорд на осмото издание на Опера в Летния театър 2017 с Оперната гала на 24 август.

За първи път след всяко представление, срещу предстаяне на купен билет за фестивала, ще се осигурява безплатен транспорт до периферните варненски квартали Аспарухово и Владиславово. Също за първи път ще бъдат обособени три ВИП зони, на чиито зрители в антракта ще бъде поднесен качествен кетъринг.

20 живописни платна на Аршак Нерсисян в „Средец”

Арменският художник с българско гражданство Аршак Нерсисян представя в столичната галерия “Средец” над 20 живописни платна в годината, когато навършва 65 години. Експозицията, озаглавена “Аршак”, се организира със съдействието на посолството на Република Армения у нас, а куратorка е проф. Аксиния Джурова.

Аршак Нерсисян е роден на 1 ноември 1952 г. в Армения. Завършва Ереванската художествена академия, специалност живопис и графика. Специализира в Санкт Петербург, Литва и Латвия. През 1994 г. идва в България за първи път като представител на “Фонд култура” на Армения. За втори път - през 1996 г. и остава да живее в България като художник на свободна практика, като получава и българско гражданство. Участвал е със свои творби в изложби в Иран, Франция, Финландия и Русия и има десетки самостоятелни изложби у нас.

Критиката отбелязва за Аршак Нерсисян, че изследва възможностите на вариантност, основана на различни стилистики, което е присъщо на динамичната му природа. Определят стила му като странно съчетание на южен темперамент и на една изискана и рафинирано северняшка школа, които раждат интересни сюжети, нарисувани с деликатност и майсторство.

Проф. Аксиния Джурова го отличава като художник, който не можеш да сбъркаш с други, най-яркият сред българската гилдия неокубист. “Сочната живопис на Аршак, която художникът представя по повод своя 65-годишен юбилей, известна със своята чувствителност към колорита и композицията (“Преди буря”, “В средата на лятото”), връща към едни от най-енергичните експериментатори във френската и руската живопис, а в последните десетилетия - и в българската. Точно сред тях трябва да търсим и инвенциите на Аршак Нерсисян, преработени от неговата собствена чувствителност и умение, пише за изложбата проф. Джурова.

Експозицията ще остане в галерия “Средец” на Министерството на културата до 28 юни.

„Русские узоры” изнася концерт днес в РКИЦ

Държавният академичен оркестър на солистите “Русские узоры” ще изнесе голям концерт днес от 19 ч. в Руския културно-информационен център в София, ул. “Шипка” 34. Входът е свободен. В състава на този самобитен колектив, който съчетава в своето творчество виртуозно изпълнение на традиционни народни инструменти и оригинален вокал, са представени лауреати на международни и национални конкурси, народни и заслужили артисти на Русия. Художествен ръководител е н.а. на Русия Владимир Зозуля, диригент на оркестъра - Олег Тарасов. Събитието е организирано от посолството на Русия в България и Министерството на културата на Русия в рамките на Дните на руската духовна култура у нас.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 21 ЮНИ 2017

Очаквайте

АРТИСТИ ОТ ГЕРМАНИЯ ЗАВЛАДЯВАТ СТОЛИЦАТА

4 дни изненади на Пампорово байк

Организаторите на третото поредно издание на Пампорово байк фест подготвят много изненади и четири дни, изпълнени с много екшън, адреналин и хубави емоции. Събитието ще стане факт от 22 до 25 юни.
Подготовката за откриването на летния туристически сезон в Пампорово - Мечи Чал, започна преди повече от месец. Голямата новина т.г. е, че ще работи и лифтът в Чепеларе, което отваря много и най-различни възможности за практикуване на летен планински туризъм в района. Голяма международна надпревара по спускане от най-висок клас, Национален шампионат по форкрос, детско байк състезание, аутдор изложение и парти за откриването на сезона са само част от активностите, които ще се случат на място. Лифтовете в курорта ще заработят утре, 22 юни, а официалното откриване на сезона ще бъде в събота, 24 юни. Съоръженията ще са достъпни от понеделник до неделя, без почивен ден, през целия сезон.

Вицът

- Скъпи, защо мъжете подаряват на жените толкова рядко цветя?
- А ти кога за последно ми подари бира?!

БОЙКО ВАТЕВ, галерист, политик
Акад. БОРИС ТЕНЧОВ, биофизик
ДИМИТЪР БАЛАБАНОВ, футболен треньор
НЕЛИ КУЦКОВА, съдия
ПАНЧО ЦАНКОВ, режисьор
ХРИСИМИР ДИМИТРОВ, треньор по баскетбол

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

21

Св. мчк Юлиан Тарсийски. Св. свщмчк Терентий, епископ Иконийски

„София диша” с 200 творци

Осмото издание на фестивала за градска култура ще се проведе на два етапа и ще подкрепи три благородни каузи

Альона НЕЙКОВА

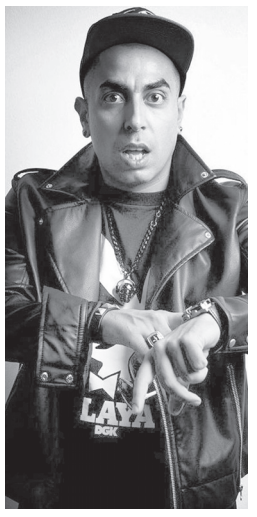
Над 200 участници се очаква да се включат в осмото издание на “София диша”. Фестивалът за градска култура т.г. ще се проведе на два етапа - на 24 и 25 юни, съответно от 16 до 22 ч. и от 10 до 22 ч., както и в последния уикенд на август. Разнообразните тематични зони на събитието ще бъдат обособени на пл. “Александър Невски” - от ул. “Г. С. Раковски” до бул. “В. Левски”. Организаторите очакват повече от 50 хил. души да посетят проявата, която ще се реализира с бюджет от 160 хил. лв., като 60 хил. от тях са осигурени с финансиране от Столичната община. Средствата ще бъдат заделени основно за хонорари на артистите, както и за чисто техническото подсигуряване на фестивала, уточниха идеолозите на “София диша” на специална пресконференция. Помислено е и за почистването на района след събитието.

Кинопавилион за късометражни филми ще е сред атрактивните зони на проявата. Ще има и творческа локация, обединяваща над 50 автори. Детската с вход свободен ще привлича малчуганите с арт работилници, информатика и роботика. Гурме сандвичи и освежаващи коктейли ще се предлагат на специално обособено място за релакс. Базарната част ще обедини културно-творчески индустрии. Музикалната програма ще заложи на иновативни млади групи от различни краища на страната. За първи път се добавя зона “България”, посветена на нематериалното културно наследство, включваща представяне на нашите традиции, обичаи, танци, автентични занаяти и фолклор.

“София диша” е многолик, разнообразен и универсален фестивал, който е открит и достъпен за всички желаещи. Позволява на творците да се развиват, помага да опознаем и да заобичаме София, смята Тодор Чобанов, зам.-кмет по направление “Култура, образование, спорт и превенция на зависимости” в Столичната община.

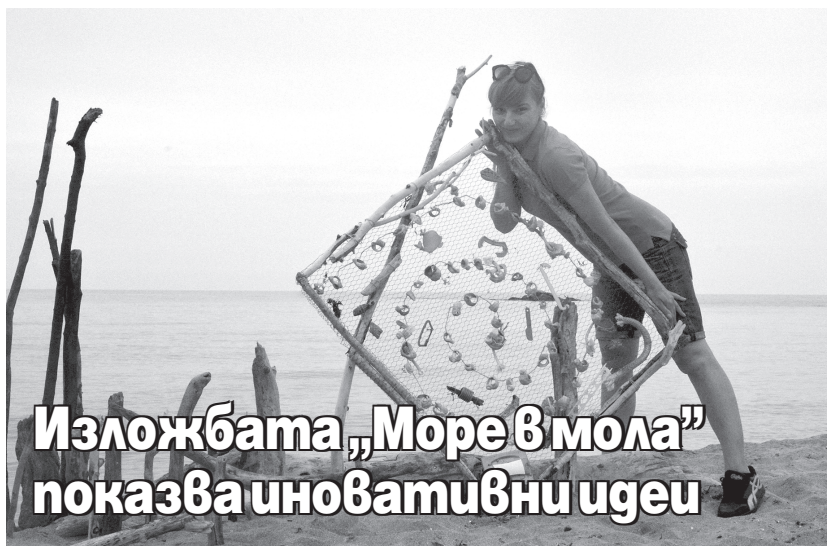
Събитието ще подкрепи 3 каузи - инициативата “Оле Мале!” в помощ на майки на деца с увреждания и тяхната финансова и работна независимост; кампанията “Подари си приятел” на “Екоравновесие” за осиновяване и отговорно поведение към бездомните кучета; и фондацията “Светът на Мария”, чиято мисия е подобряване качеството на живот на хора с интелектуални затруднения и техните семейства.

100 Кила ще открие джетски шампионат

Рапърът с най-пиперливия език 100 Кила и най-красивите момичета ще дадат старт на Републиканския джетски шампионат в Обзор. Централният плаж на курорта ще се превърне в най-гореща точка по Южното Черноморие от 23 до 25 юни заради официалното откриване на летния сезон и празника на града.

Най-мощните джетове в България и най-бързите пилоти ще премерят сили, за да дадат начало на надпреварата. Топманекенките на агенция “Интер моделс Бургас” начело с вице “Мис България 2016” - футболната съдийка Рени Радева, пристигат специално за ревютата на сайта MyFashionStore.eu. Морските хубавици ще демонстрират най-новите тенденции за летния сезон на световни марки. Гостите на партито ще се насладят на феерия от цветове и класа.

Изложбата „Море в мола” показва иновативни идеи

Експозицията “Море в мола - да запазим Корал” ще бъде открита утре, 22 юни, от 19,30 ч. в Галерия “Едно” на мол Сердика (София, бул. “Ситняково” 48). Изложбата е в рамките на “Майски дни на дизайна 2017” и е създадена в резултат на работата на млади артисти, студенти, преподаватели от НБУ и свободни творци (алумни) по време на творческата работилница, ленд арт и пленер “Биоморфни форми 2017 - да запазим Корал”.

Произведенията може да се видят до 17 юли. Изложбата представя иновативни идеи, обекти, инсталации и проекти, артистични и творчески дизайнерски решения, както и всякакви предмети, които може да помогнат на обществото да осъзнае и реализира желанието си за по-здрав, по-интелигентен и по-устойчив начин на живот. Тематиката на експозицията е пряко свързана с опазването на последните диви и екологично чисти български плажове като Иракли и Корал и същевременно е релативна с глобалните въпроси за проблемите на земята, енергията и дори опазването на хуманното, романтичното и човешкото като отношение към красотата на естествената природа.

Таря Турунен идва в Бургас

Кралицата на метъла Таря Турунен пристига в Бургас за Summer Chaos Festival 2017, който ще се състои на 31 юли, понеделник, от 15 ч. на стадион “Лазур”. Гостуването на ледената икона на тежкия жанр е част от европейското й турне The Shadow Shows, започнало през октомври 2016-а, като последните потвърдени дати за момента са през ноември т.г. Българските фенове на Таря ще могат да се насладят на живите изпълнения на композиции от наскоро издадени продукции, както и добре познатите класики, с които финландката се превърна в една от водещите фигури на метъл сцената. Участието на музикантите от Kreator на Summer Chaos 2017 също е част от турнето им, промотиращо издаването на най-новия албум на бандата - Gods of Violence. А готик-индъстриъл ветераните Crematory ще представят част от последния албум на групата - Monument, както и вечните хитове на германците от Манхайм.
Допълнително ще бъдат обявени още две банди, които ще се включат в Summer Chaos Festival 2017.
Билети за събитието вече се продават в мрежата на Тикетпро България, бензиностанции OMV, партньорските каси в цялата страна, както и онлайн. Промоционалната цена до края на юни е 70 лв., след това пропуските ще струват 80 лв.

www.duma.bg

ДУМА

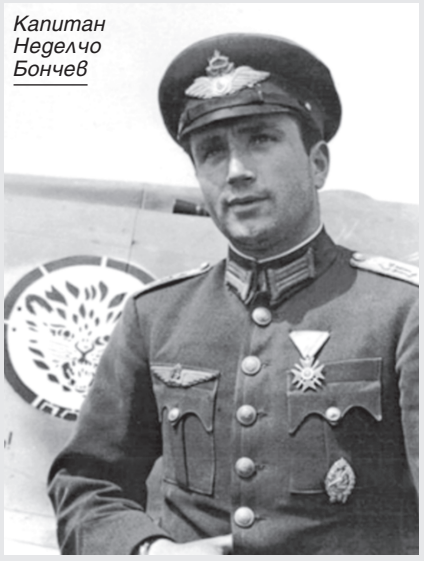
СРЯДА 21 ЮНИ 2017

Втората българска жива торпила

Капитан Неделчо Бончев оцелява по чудо след таран, но по-късно е разстрелян от есесовци

Желязко ТЕНЧЕВ

Вчера в родното село на капитан Неделчо Бончев Мирково се състоя тържествена церемония и празнична заря по повод 100-годишнината от рождението му. На нея присъстваха представители на военното министерство и военно-патриотичните съюзи. Капитан Бончев е роден на 21 юни 1917 г. Завършва Изтребителната школа в Карлово и е изпратен в Пиаченца (Италия) на специализация. Летял е на изтребители В-534, De-520, Ме-109. Първата си въздушна победа одържа на 20 декември 1943 г., сваляйки В-24. Командир на 642-ро ято. Участва във всички боеве за отбраната на София. На 17 април 1944 г. прави таран на летяща крепост. Изхвърлен от взривната вълна, Неделчо Бончев едва успява да се спаси с парашута си. Приземява се без ботуши, в снежна преспа и заболява от бронхопневмония. Ненапълно оздравял се включва в Отечествената война. При атака на наземни цели по шосето Крива паланка-Куманово е свален и пленен от германците. Отказва да работи за нацистите. По-късно е разстрелян.

Капитан Неделчо Бончев

Въздушното нападение на 17 април 1944 г. е последният, десети голям удар на англо-американската авиация срещу София. Бомбардиран е районът на Централната гара и квартал "Надежда", където жертвите сред гражданското население са сравнително малобройни. Далеч по-сериозни са последиците за българската изтребителна авиация, която през този "черен" Великден дава шест души загинали летци, четирима се спасяват с парашут, още шестима пилоти кацат принудително с повредените си машини далеч от летищата, а значителна част от завърналите се самолети са здраво надупчени от противника.

Главната причина за случилото се е тактическата изненада, която постигат съюзниците. В този бой наред с двутелите изтребители тип "Лайтнинг" за първи път се използват за прикритие на бомбардировачите (350 на брой) еднотели "Норд Американ Р-51", "Мустанг" и "Рипъблик Р-47", "Тъндър-болт", които по силует приличат на българските Ме-109Г. И докато тридесет и двамата български летци се отърсят от изненадата и се ориентират в обстановката, стоте противникови изтребителя си свършват добре работата. И все пак 4 бомбардировача намират гибелта си над България.

Атаката на поручика

...Когато някой извика хрипливо в слушалките "Момчета, това са мустанги!", поручик Неделчо Бончев се стресна и се заоглежда наоколо. Значи затова му се беше сторило, че в този бой численото превъзходство най-сетне бе в наша полза. Помислил си беше, че на помощ са прилетели германски изтребители и от Румъния, пък то... В този момент забеляза, че двойка "Тъндърболт" се опитва да увисне на опашката му, рязко се преметна през крило и се откъсна от нахалните преследвачи. Беше останал сам и се пазеше от всеки, който се опитваше да се приближи - знаеш ли кой е? Ето, вече трети или четвърти самолет политаше към земята с димен шлейф зад себе си. Ама наш ли е, германец ли е, или пък американец, върви го разбери. Боят се превърна в хаотично кълбо.

По едно време поручик Бончев забеляза, че небето се бе изчистило от изтребители. Увлечени в сражението, те бяха изостанали над София. Над четвъртата вълна от бомбардировачи, които се изтегляха към Радомир, остана само той. Моментът за резултатна атака бе настъпил. Избра си целта - летящата крепост, която стоеше вляво на строя, и пикира към нея. Огънят на съседните самолети не беше много точен. Някои от огневите точки мълчаха. Дори му се мярна трупът на един стрелец, увиснал през разкъсания винкел.

Прицели се в десния краен мотор на крепостта и натисна спусъка. Изтребителят се раздруса от изстрелите на автоматичното оръдие, което се чуваше дори през воя на двигателя. Изглежда, че пилотът на бомбардировача беше майстор, защото веднага дръпна машината си вляво, откъсвайки се малко от строя. Неделчо Бончев се гмурна в тази пролука и пак изтегли нагоре. Без да чака, повтори атаката и бомбардировачът се отдели съвсем от строя.

Таранът

Сега вече щеше да го прострелят както трябва, но реши да приближи плътно и отдолу, където и при двете атаки му се струваше, че картечниците мълчат. Заблуди отдалеч с огъня си задния стрелец, после рязко се гмурна надолу и с всички сили дръпна лоста към себе си, като веднага хвана едрия тръбух на самолета в прицела. Но не бързаше да стреля...

Когато натиска копчетата, се обадиха само картечниците. Оръдието засече. Американецът щеше да избяга... И тогава българският изтребител се вряза в него!...

Из оперативното дело на 2/6 изтребителен орляк: "... Поручик Бончев продължава боя също сам. Прави няколко последователни атаки на една крепост, която откъсва от строя. При последната атака той я настига и се блъсва в нея. Свестява се от удара във въздуха като свободно падащо тяло. Тегли ръчката за отваряне на парашута, но безрезултатно. Оглежда се и вижда, че е вързан за седалката, която лети към земята заедно с него в бездната. Отвързва се, отваря парашута и каца благополучно на земята с няколко натъртвания и драскотини и без ботуши, които по необясним начин се събули от краката му при сблъскването, както е необяснимо въобще неговото оживяване. С този подвиг той си спечелва името Жива торпила.

О. з. полковник летец Петър Киров Петров: "След тарана поручик Бончев пада с парашута си в една дълбока преспа близо до село Крапец - Кюстендилско. Ранен в крака, той не може да се движи, ето защо остава в преспата, докато го извади един местен селянин. След това Неделчо Бончев лежи доста дълго време във военната болница."

Фаталният полет

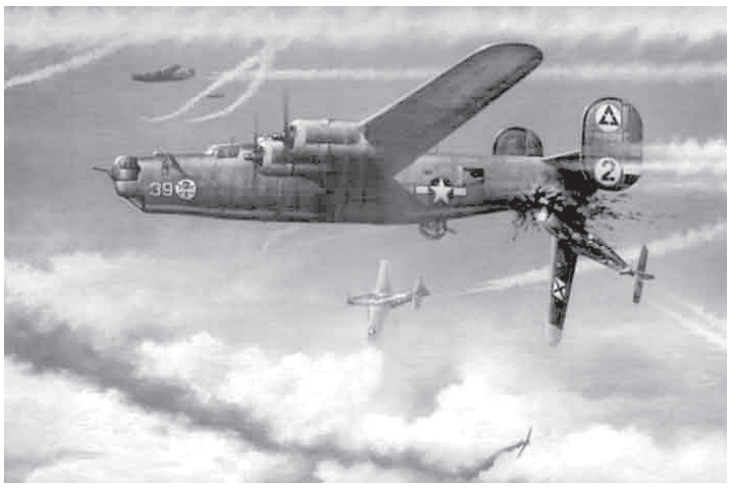
О. з. полковник летец Петър Киров Петров: „След прекарана тежка бронхопневмония авиомедицинската комисия забрани на Неделчо Бончев да лети. Но когато се бе почувствал здрав, той избяга от болницата и към края на август се яви в орляка. Когато започна Отечествената война срещу германците, Неделчо прелетя без разрешение начело на орляка от летище Сливен до София. И веднага започна да прави постъпки да лети. На 11 септември 1944 г. моторите на изтребителите вече работеха и летците се готвеха да излетят за първата си задача, когато той дотърча до самолетите и извика: "Вече ми разрешиха. Искам да летя!"... До фаталния 5 октомври 1944 г. Неделчо успя да направи само 8 бойни полета."

През този 5 октомври бял на шосето, аз след него, а останалите след мен в колона. Давахме дълги откоси с оръдията и картечниците. И немците стреляха по нас.

Когато Неделчо Бончев излезе от атаката, самолетът му запуши. Разбрах, че е ударен. Около нас трасиращите снаряди прелитаха на рояци. Бяхме се отдалечили, но немците продължаваха да стрелят. Приближих се на десетина метра от неговия самолет и изравних скоростта. В този момент тоя ме видя и ми махна с ръка да се отдалеча. От опашката на машината му се стелеше гъст дим, проблясваха пламъци. Можеше всеки момент да експлодира. Видях го, като скочи с парашута.

След атаката бяхме в десен завой. Завъртях се около парашутиста да видя поне къде ще падне и в този момент забелязах по мекия селски път няколко мотора с кош. Немците бързаха към горичката, където щеше да се приземи Неделчо.

Малко са българските пилоти с повече от 5 свалени противникови самолета. На какво се дължи този факт? Причините са в условията, в които те водят своите боеве. Българските изтребители не са имали шанса да водят бой в отношение 1:1. Само броят на противниковите бомбардировачи е надвишавал многократно броя на българските изтребители. Да не говорим за изтребителното прикритие, което са имали бомбардировачите. Стотици изтребители P-38, P-47 и P-51 са охранявали летящите крепости*. Тези бомбардировачи с право са наричани летящи крепости - с дължина над 20 м., разпереност 31 метра, с маса почти 30 тона. Тежко бронирани и въоръжени с 10-13 картечници с калибър 12.7 мм. Снабдени с 4 двигателя всеки от по 1200 к.с. позволяващи на бомбардировача да лети със скорост от 460-480 км/ч. Освен това тези самолети са били в състояние да летят само с 2 двигателя. Като прибавим, че бомбардировачите са летели в специални формации от по 50-60 бомбардировача, така че един друг да се защитават, като прибавим и охрана от 100-120 изтребителя, става ясно какви неравностойни боеве са водели българските изтребители. Но безбройният противник не е спирал българските летци. Димитър Списаревски и Неделчо Бончев дори правят тарани на летящите крепости. Срещу 200, а дори и 400 противникови самолета са излитали 20-30 български изтребителя. И така в края на войната общият брой противникови самолети паднали над България е 117, като доказано 65 са свалени от българските изтребители. Над България загиват около 200 противникови летци, а 329 са пленени. На българските пилоти са раздадени общо 112 ордена "За храброст".

Таранът на капитан Неделчо Бончев

**** Българските пилоти наричат летящи крепости и Б-17, и Б-24.***

О. з. полковник летец Петър Киров Петров: "5.X.1944 г. ... 24-а задача... Нападнати са противникови моторни коли по шосето Крива паланка-Куманово. Атакувана е и една противовъздушна батарея на Страцин. Поручик Неделчо Бончев е свален от противовъздушната батарея при Страцин. Скача с парашут..."

Обстановката се изяснява съвсем от **разказа на Христо Недялков, тогава подпоручик летец-изтребител:** "В този бой ни водеше поручик Бончев, а аз му бях воден. Минахме над Гюешевския проход към Крива паланка-Куманово.

Там между дърветата по нас започнаха да стрелят четворни немски ерликони. Имаше и колона немски войски. Неделчо тръгна да атакува по дължина Стрелях по тях и взех височина. Мъката ми бе голяма, че не можех да му подам ръка, да му помогна. Та той нямаше у себе си пистолет дори!"

Така храбрият и обезоръжен български летец попада в плен. Натоварен е в болничен ешелон, където влиза в конфликт с неговия комендант. Във Виена героят неколкократно е канен на работа в задграничното правителство на Александър Цанков, но решително отказва предлаганите му постове. След това започват тежките дни в колоната военнопленници, която бавно се придвижва по снежните и кални пътища на Западна Австрия и Южна Германия. Там някъде развива скоротечна туберкулоза, но с предизвикателните си изказвания за края на райха продължава да нервира охраната. Негови другари по съдба разказват, че при един такъв случай е изкаран от строя и разстрелян от есесовците. Така неопетнен и несломен намира края си героят на българската военна авиация капитан летец Неделчо Бончев, кавалер на Орден за храброст.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 21 ЮНИ 2017

Бащата на Тошко Африкански

Ангел Каралийчев, авторът на безброй български детски приказки-класика

Никола ГАГОВСКИ

В началото на 1955-а година отново се озовахме на една маса с писателя Ангел Каралийчев в ресторант-градина "Копривщица". Моите колеги Тоно Лазаров, Димитър Точев и Петко Проданов отдавна се познаваха с него и поведохме оживен разговор. Той сладкодумно ни разказваше не за детските си приказки, а за Йордан Йовков, Елин Пелин и други по-възрастни известни писатели, срещали се в това заведение, където често са обядвали или вечеряли. Ние го слушахме с жадно любопитство, защото обичахме тези писатели.

Преди да се разделим, го помолих да напише нещо и за децата от границата, за които рядко се сещаха писателите.

- О-о-о, те заслужават! - отзова се той.

- Можем да отидем заедно на границата - предложих му, защото имах тази възможност като граничен офицер от Централното управление.

Житена питка за автора на едноименната приказка

- Няма нужда пак да ходя на границата. Вече съм бил там и имам чудесни впечатления и от войниците, и от децата на тамошните селища. Малките палавници бяха тихи и срамежливи, но със зорък поглед към непознатите гости.

- Ще очаквам тогава разказ от тебе...

Говорех му на "ти", защото бяхме земляци, пък и не обичаше излишните официалности. Той беше рядко скромен човек.

- Добре де, дано си спомня някоя интересна случка, която чух тогава, та да се получи нещо по-хубаво.

- Кога да ти се обадя? - попитах го.

- Това не мога ти каза. Зависи кога и какво ще ми щукне в главата. За това нещо няма срокове...

- И все пак ще очаквам.

Ангел Каралийчев

- За всеки случай дай ми телефона си. Записах му го. И домашния му дадох.

Изминаха два-три месеца и бай Ангел никакъв не се обади. Бях се разочаровал в очакванията си. И една сутрин той ми се обади по телефона в Радиото.

- Здравей! Знаеш ли, написах едно разказче, дето бях обещал. Казва се "Край границата". Имам сега голяма молба - ако обичаш, ела да го вземеш, че малко нещо съм болен и не мога да ти го донеса...

- Идвам! - казах му и тръгнах за дома му, който беше наблизо. Посрещна ме съпругата му с разказа в ръце.

- Извинете, той е болен и...

- Знам, няма да го безпокоя. От мен много поздрави и пожелание да оздравява по-бързо. Ще ви се обадя кога да слушате разказа по радиото.

Наскоро след това той беше излъчен в ефира в предаване за граничарите. Получих доста писма от малки слушатели с голяма благодарност.

Днес, когато темата за границата е на дневен ред, макар и далеч от представите за старата граница, мисля, че си заслужава да поместим разказа на Каралийчев, който ни връща в едно друго време на родолюбие и смелост и у децата.

Ангел Иванов Каралийчев, български писател и преводач, е роден на 21.08.1902 г. в Стражица, Великотърновско. Завършва дипломация в Свободния университет (1928). Работи като редактор във в. "Кооперативна просвета" (1932-1944), изд. "Народна младеж" (1947-1952), в. "Литературен фронт" (1952-1953), изд. "Български писател" (1952-1969). Печата от 1919 г. След 9 септември 1944 г. сътрудничи на почти всички периодични издания. Пише разкази, пътеписи, приказки, оригинални и преразказани приказки и легенди. Член на СБП. Заслужил деятел на културата, народен деятел на културата. Умира на 14.12.1972 г. в София. Творбите му са преведени на повече от 60 езика.

Край границата

Разказ

Отидоха Благойчо и Вълко в гората да берат ягоди. От полянка на полянка, през долчета и шумаци - навлязоха навътре между дърветата. Почнаха да пълнят върбовата кошничка, която Благойчо изплете в кошничарския кръжок. А ягодите - едри, сочни, поръсени с черни точици, как да ги оставиш? Под едно старо клонесто дърво Благойчо спря и рече боязливо:

- Не ща да ходя вътре в гората.

- Защо? Най-едрите ягоди са ей там, където...

Вълко вдигна ръка, за да покаже най-голямата ягодова полянка, но ръката му увисна.

- Стой - рече той - нещо ми се мярна... Някой подаде главата си от Сляпото долче... Човешка глава. Там има човек... Ела да се потулим зад дънера на дървото и да видим какъв е този, дето скита в горския пущинак.

Двете момчета се скриха зад дървото, залепнаха до кората му, притаиха дъх и впиха очи към Сляпото долче. А от Сляпото долче се измъкна полекичка един непознат. На главата му - каскет, през рамото му - брезентова торба. Подковани жълти обувки. Щом излезе от тъмното си скривалище, той се озърна, внимателно обходи с очи цялата околност и като разбра, че наоколо няма жива душа, закрачи между дърветата.

- Иде към нас! Да бягаме, уплашено пошепна Благойчо.

- Почакай още малко. Искам да го разбера що за човек е - хвана го за ръката Вълко. - Стой, не мърдай!

Непознатият направи двайсетина разкрача и спря. Бръкна във вътрешния джоб на дрехата си, изкара нещо блестящо, металическо и почна да го опипва.

- Револвер! - викна Благойчо и зъбите му затракаха.

- Тихо! - смушка го Вълко. - Аха, пълни си револвера. Сякаш ще убива някого! Този човек не е чист. Този човек е прехвърлил нашата граница, за да извърши някое злодеяние тук, у нас. Слушай, Благойчо! По-скоро тичай в село и обади на чича Стамена. Нека нашите дойдат тука да го заловят. А пък аз ще го задържа. Каквото ще да става, няма да го пусна да мръдне от тука. Търкулни се в оная долчинка и тичай надолу, колкото можеш по-бързо! Хайде!

Благойчо се изхлу в долчинката и изчезна зад малиновите

храсти. Вълко не снемаше очи от чужденеца. Когато оня напълни револвера си, мушна го в десния външен джоб на палтото си и ръката му остана там, при оръжието. Закрачи право към дървото, където се беше скрил Вълко.

Изведнъж момчето изскочи с кошничката и се развика:

- Олеле-е-е! Няма го и тука...

Непознатият трепна и спря. Вълко също замръзна на мястото си и загледа чуждия човек с отворени уста.

- Що има, момче! Защо ревеш?

- А бе, чичо, не си ли го виждал?

- Кого? - попита строго непознатият.

- Агънцето ми, моето черно агънце, с белите крачета. Аз... тръгнах да си бера ягоди, а овцете оставих край гората. Черното агънце е много палаво. Отлъчило се е от стадото и щукнало някъде. Къде да го търся сега? А довечера, като се върна, баща ми ще ме пребие. Той ме налага с една дебела дряновица. Ох, много боли! Защо бе, чичо, бащите са толкова лоши?

Непознатият погледна подозрително момчето с кошничката.

- Баща ти да не е кооперативен овчар?

- Ами, кооперативен. Знаеш ли той какво казва? Баща ми казва: цялото си стадо ще изколя, но една овца няма да давам в общата кошара! Такъв е моят баща. А довечера, щом разбере, че го няма агънцето, ще ми одере кожата. И да ти кажа ли, то е едно такова хубавичко! В читанката ми има нарисувано едно също такова агънце, но то не е толкова хубаво, защото не е живо. Нали, чичо?

- Ти ми харесваш - рече непознатият, само че много приказваш за щяло и нещяло. Остави читанката. Дай да опитам ягодите.

- Заповядай, чичо! Такива едри ягоди има само в нашата гора. Изяж ги всичките, аз ще си набера други. Ако искаш, поседни на тревата.

Чужденецът сграби една шепа ягоди от кошничката и ги налапа.

- Няма да сядам. Кажи, момче, близо ли е селото?

- Кое?

- Вашето село!

- Нашето ли? Много е близо. Щом излезеш от гората и минеш Заешкия град.

- Какво?

- Заешкия град. Ние така наричаме височинката, където нощем излизат да играят зайците. Миналата година там ловецът дядо Лулчо издебна...

- Остави зайците! - пресече го чужденецът и впи като котарак очите си в погледа на приказливото момче. - Отговаряй на въпросите ми! Без заобикалки. Пожънаха ли кооператорите нивите си?

- Хо-о-о-о! Откога са ги пожънали!

- Ами почнаха ли да вършеят?

- Не са. Чакат вършачка. А вършачката не идва. Ако почне дъжд - отидоха им снопите, ще изгният. А пък ние вече овършахме снопите. Седем хармана сколасахме. Нашето жито е в житницата. Баща ми казва, че тия снопи, както са ги натрупали на едно място, трябва само една клечка кибрит - и отиде им лятото.

- Кой смее да запали народните снопи, когато ги пазят? - почна да хитрува чужденецът.

- Ами, пазят вятъра! - извика Вълко и си помисли: "Ох, дано по-скоро пристигнат нашите!"

- Защо? Нощем няма ли караул? - попита гостенинът.

- Има. Между купите се клатушка един пиян полски пазач - Христо Горския. Не си ли го чувал? Той смуче ракия и за умрелите. Кандилка се между купните. Щом стигне до хармана, легне до някой купен, затвори си очите и хъркa като заклан. Тъй пази купните Христо Горския, защото много обича сливовицата. У нас, чичо, се вдят едни сливи - дребни и черни като маслини, а ракията им огън.

- Остави ракията. Пак почна да дърдориш. Кажи ми къде е широкият път, който води към Сойките?

- Пътят за Сойките ли? Че той минава над самото село. Покрай купните на кооператорите.

- Не ми трябват купните им. Аз искам да знам къде е пътят.

- Много лесно ще го намериш. Ако пък искаш, ела с мене. Вече почва да се мръква. Къде ще биеш път в тъмнината. Остани да пренощуваш в нашето село. У дома ще те заведа. Баща ми, като те види, няма да ме бие за изгубеното агне. Моля ти се, чичо, отбий се в нашето село. Там хората са много гостолюбиви. Да видиш само как ще те посрещнат...

Тъкмо в туй време сухите нападали съчки зад гърба на чужденеца изпращяха. Един суров глас извика:

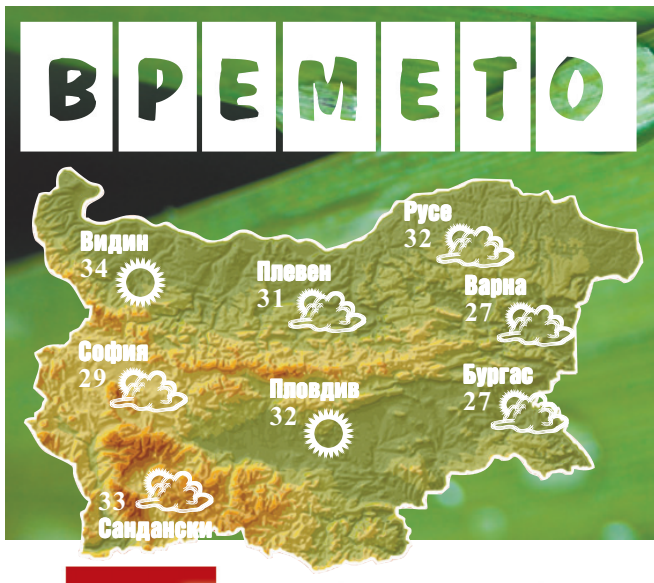
- Горе ръцете!

Непознатият подскокна като ужилен от оса и мигом измъкна револвера си, но докато се обърне и го насочи срещу оня, който извика, една дряновица се стовари върху дясната му ръка и той изтърва оръжието си на земята. Две стоманени ръце го сграбчиха отзад. Трима души от Лъга - Стамен, ковачът Данаил и бригадирът Съби - спипаха здраво неканения гостенин и му вързаха ръцете.

- Ах ти, изскърца със зъби вързаният и погледна Вълко така, че сякаш искаше да го глътне с очи. - Цял час ме заглавичква, докато...

И тръгна с наведена глава пред тримата мъже от село Лъка.

ВРЕМЕТО

Времето днес ще е предимно слънчево. В следобедните часове над планините и източните райони ще се развие купеста облачност. На отделни места там ще превали и прегърми. Ще духа слаб северозападен вятър. Температурите ще се повишат, максималните ще са между 28 и 31 градуса. Атмосферното налягане ще се понижи ще бъде близко до средното за месеца. Над Черноморието ще преобладава слънчево време, в следобедните часове с развитие на купеста облачност. Само на отделни места е възможно да превали краткотрайно. Точно в 7.24 часа ще настъпи астрономическото лято.

Изгледи за

22 максимални 27°/34°

23 максимални 28°/35°

Времето утре ще е предимно слънчево. Над страната ще се развие разкъсана облачност, с временни увеличения около и след пладне, когато на места ще превали краткотраен дъжд, придружен от гръмотевици. Вятърът ще е от запад-северозапад, слаб до умерен. Минималните температури ще са между 14 и 19°, а максималните – между 27 и 34°.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава „ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор **Таня Джаджева**
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Милена Николова - 233; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Георги Христов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Боян Бойчев - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: Емилия Костадинова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева, Ива Иванова - 205; e-mail - reklama@duma.bg

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 208; abonament@duma.bg

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва Сутрешен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура Информационен слот
10:30 Здравето отблизо /най-доброто/
11:20 Дързост и красота тв филм
12:00 По света и у нас
12:30 Днес на Купата на Конфедерациите
13:00 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня/п/
13:10 Пиксел Пинки 2 анимационен филм
13:35 Референдум /п/
14:55 Едно голямо семейство 2 тв филм
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:40 Спасителен отряд, Калифорния тв филм
17:30 Студио Футбол Коментарно спортно предаване
17:50 Футбол - Купа на Конфедерациите: Русия - Португалия пряко предаване от Москва
19:50 Студио Футбол коментарно спортно предаване
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
20:55 Шерлок 4 сериен тв филм
22:30 В кадър Аз, ти и приятели
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Глухаря тв филм
00:20 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня/п/
00:30 Футбол - Купа на Конфедерациите: Мексико - Нова Зеландия /запис/
02:15 Спасителен отряд, Калифорния тв филм
03:00 Едно голямо семейство 2 тв филм
04:10 Туристически маршрути
04:35 Глухаря тв филм
05:25 Дързост и красота тв филм
05:50 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня/п/

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
13:30 „Тайни“ - сериал, с. 1, еп. 12
15:00 Премиера: „Италианската булка“ - сериал, с.1, еп.52
16:00 Премиера: „Клиника край езерото“ - сериал, с.1, еп.66
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
17:55 Спорт тото
18:00 „Опасни улици“ - сериал, еп. 748
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 „Твоят мой живот“ - сериал, с.3 ,еп. 66
21:30 „Веществени доказателства: Рим“ - сериал, с.1, еп.13
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Лонгмайър“- сериал, с.4, еп.4
01:00 „Новите съседи“ - сериал, с. 1, еп.15
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 629
05:30 „Лице в лице“ /п./- публицистично предаване

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Двете лица на Истанбул“- сериен филм
13:30 „Моята карма“ (премиера)- сериен филм
14:30 „Прости ми“(премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Завинаги свързани“ (премиера) - сериен филм
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Черешката на тортата“ - предаване на NOVA, нов сезон
21:00 „Хавай 5-0“ - сериен филм, сезон 6
22:00 Новините на NOVA
22:30 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“- забавно предаване
23:30 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
00:30 „Д-р Хаус“ - сериен филм, 8 сезон
01:30 „Хавай 5-0“ - сериен филм, сезон 6 /п/
02:30 „Законите на съдбата“- сериен филм
03:30 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
04:30 „Двете лица на Истанбул“- сериен филм /п/
05:20 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA /п/

Канал 1

05:00 Новини
05:05 „Мажор“. Продължение
06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:30 „Пробни покупки“
10:00 „Живей здравословно!“
11:00 „Модна присъда“
12:00 Новини (със субтитри)
12:25 „Насаме с всички“. Програма с Юлия Меншова
13:20 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Времето ще покаже“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:05 „Хайде да се оженим!“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:40 „Първо студио“ - пряко
19:50 „Нека да говорят“ с Андрей Малахов
21:00 „Време“
21:35 „Мажор“. Сериен филм
22:30 Премиера. „Суфльор“. Сериен филм
23:25 „Вечерният Ургант“
00:00 „Насаме с всички“
00:50 Нощни новини
01:05 „Нека да говорят“ с Андрей Малахов
02:00 „Хайде да се оженим!“
02:45 „Пробни покупки“
03:10 „Мъжко / Женско“
04:00 „Мажор 2“. Сериен филм

ОВЕН

Очертава се благоприятен ден за работа, а също и за неочаквани решения в тази област. Предлагайте всякакви идеи.

21 март - 20 април

РАК

Време е да се отправите на някъде. И ако сте готови за това, изберете си компаньон и започвайте да правите планове.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Дошло е време за промени и чувствате, че първото нещо, от което трябва да се откажете - това са старите връзки.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Ще получите щедра награда за свършената работа, само че много от амбициите ще останат нереализирани.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Съсредоточете се върху получаване на блага. Вероятно е решаване на имуществени въпроси и сключване на сделки.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Ако сте измислили нещо ново и искате да го демонстрирате пред всички присъстващи, днес ще имате шанс да направите това.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Този ден е благоприятен за съвместни разходки в гората или парка. За никъде не трябва да бързате, забравете за проблемите.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Важно е да запазите верността към своите принципи. Това е ден, в който трябва да вървите по по-рано избрания път.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Никой не е казвал, че любовта е букет от две дузини рози. Казвали са само, че би било добре, ако е така.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Очаква ви напрегнат ден. Личните отношения навлизат в сложна фаза и за да се стигне до сериозен конфликт.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Ще бъдете привлечени от някаква тайнственост. От сутринта ще се стремите да не стават действията ви публично достояние.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Ще ви се иска да върнете на някакъв етап от отношенията с вашия любим човек. Може би това е невъзможно.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА СРЯДА 21 ЮНИ 2017

БОБИ МИХАЙЛОВ:

ЦСКА-Сф е наследник на Литекс

УЕФА смята „червените” за нов отбор и затова не им даде лиценз, обяви шефът на БФС. Феновe на поход до Нион

Владимир НИКОЛОВ

Боби Михайлов обяви, че в БФС не смятат ЦСКА-Сф за наследник на фалиралия автентичен тим, а за такъв на Литекс. Поради тази причина са издали лиценз на “червените” за евротурнирите и за Първа лига. “Те за нас не са нов отбор, защото са си сменили името. По българското право е така. Направил съм каквото мога, но очевидно от УЕФА не искат да правят изключения”, заяви Михайлов след изпълкома вчера. Той разясни и защо “червените” не бяха пуснати да играят в квалификациите на Лига Европа, а ги извадиха в последния момент. “В УЕФА ги смятат за новоучреден клуб. Темата не е на нас, а на УЕФА. ЦСКА-Сф има право да обжалва това решение в КАС по бързата процедура, но знаем в съдилищата как е”, допълни бившият вратар.

Той обясни, че действията на УЕФА не са наказание, а ограничение спрямо разпоредбите на европейския футболен съюз. В основата е т.нар. “тригодишно правило”, което не позволява на новосъздадени клубове да участват в евротурнирите.

Михайлов отново посочи, че е направил всичко възможно, за да помогне на “червените”. “Аз съм президент на всички клубове. Каквото мога, помагам на всички по различен начин. От мен каквото зависи, съм го направил. И в лични разговори, но това не е дало резултат, както виждаме. Много мними специалисти и юристи и по фейсбук се изказват, но БФС се оказа прав. И за баража Левски - Верея. Всички отбори, които имаха желание да играят в Първа и Втора лига, получиха лиценз”, допълни Михайлов.

Снимка СПОРТАЛ

Боби Михайлов обяснява, че ЦСКА-Сф е наследник на Литекс

Феновете на ЦСКА-Сф вече подготвят поход до Нион, където е централата на УЕФА. Те ще протестират заради недопускането на клуба до Лига Европа. “Вече има осигурен транспорт с автобуси, а всеки желаещ може да се включи и с личния си автомобил. Нека да заявим на УЕФА на място какво мислим за скандалното изваждане на нашия клуб от жребия. Тръгването е днес в 14.00 часа, а сборният пункт е на паркинга на магазин “Метро” на изхода на София в посока Калотина. Нашата кауза е справедлива. Всички трябва да разберат, че никой не може да се подиграва с нас. Нека да покажем на самозабравилите се чиновници в УЕФА, че няма да търпим своеволията им”, съобщи сайтът на клуба.

Божинов бяга и от Китай

Българският нападател Валери Божинов напуска Китай, съобщи Sportal.bg. Футболистът разтрогна договора си с Мейджоу Хака, след като получи в сметката си четири от оставащите пет заплати, които имаше по контракт. Бившият играч на Лече, Фиорентина, Ювентус, Манчестър Сити, Парма, Спортинг (Лисабон), Верона, Виченца, Левски, Тернана и Партизан подписа с тима от Втора дивизия на Китай на 22 февруари. Тогава двете страни се разбраха в Амстердам за контракт от 1+1 година, а Божинов да прибере 1 милион евро годишна заплата, като месечното му възнаграждение бе 100 000 евро в периода между април и ноември. 200 000 евро той получи на ръка, след като пристигна в Мейджоу.

31-годишният футболист започна много силно сезона, като дори се провъзгласи за Император. След като донесе първата победа на тима си срещу Улхан Зал с 2:1, той уволни легендата на Ювентус и Наполи Чиро Ферара. След това се разписа и асистира за престижното 2:2 при гостуването на хегемона в Китай Гуанджоу Евъргранд в контрола. Той игра в 13 от първите 14 кръга на сезона в първенството, като отбеляза 3 гола и записа 3 асистенции. Тимът му обаче е на 13-о място с актив от 15 т. Божинов бе титуляр и в последната среща на отбора при гостуването на Джъдзян Итенг (1:0), където Мейджоу записа първи успех извън дома и общо трети за сезона.

“Разбрахме се с Мейджоу и си тръгвам. Това е официално”, сподели Божинов пред Sportal.bg. “Още преди няколко седмици говорих с ръководството. Казах им, че искам да напусна, тъй като не успях да се адаптирам. Много ми беше тежко. Начинът на живот е много труден, едни успяват да се аклиматизират, а други, като мен - не. Не бях щастлив. Това е причината. Сменял съм много отбори, като винаги съм имал добри и лоши моменти, но просто в Китай не успях да свиква. Никога не ми е било толкова трудно. Шефовете искаха да остана, след като говорих с тях първия път. Благодаря им много за доверието към мен. Те направиха невероятни усилия, за да ме имат в състава си този сезон. Похарчиха големи пари, но Мейджоу не е моето място. Аз съм най-скъпоплатеният играч и е нормално предвид кариерата ми, че искаха много от мен. Дори за първи път в кариерата си играх халф, но последните седмици това, че не съм щастлив извън терена, започна да се отразява и на терена. Благодаря и на Александър Станков, който се опита да ми бъде още по-лесно, след като дойде на работа в клуба”, коментира нападателят.

Шефовете на Мейджоу изплатиха на Божинов 4 от оставащите 5 заплати по договора, за да може българинът да разтрогне и да привлекат на неговото място нападател от Кот д‘Ивоар, играл в скандинавските страни.

ЛЕВСКИ ГЛАСИ РАЗДЯЛА И С БУРАБИЯ

Левски е на крачка да осъществи втори изходящ трансфер, след като вече продаде Божидар Краев на датския Мидтиланд. За родения в Дижон, Франция, мароканец Мехди Бурабия има оферта от турския Коняспор и той е напуснал лагера в Правец на 26-кратните шампиони, а сделката се очаква да бъде осъществена много скоро. Според близки до клуба Бурабия и мениджърът му са в София за заключителни преговори с турците.

Снимка FCM.DK

Божидар Краев позира с екипа на Мидтиланд, след като подписа с датчаните за 5 г.

И бивш нападател на ЦСКА подсилва Витоша Бистрица

Бившият нападател на ЦСКА Григор Долапчиев ще играе за новака в Първа лига Витоша Бистрица от новия сезон. Роденият на 23 февруари 1994 г. софиянец е юноша на автентичния ЦСКА, но през миналия сезон игра във Втора лига за Спартак Плевен и напусна след скандал тима, защото не започвал като титуляр в мачовете.

Той е четвъртото ново попълнение на новака в елита. Преди него тимът от Бистрица се подсили с вратаря Михаил Иванов, капитана на Локо София Даниел Пеев и Тодор Гочев от Ботев (Враца).

Витоша продължава подготовката си при перфектни условия на спортната база в Тетевен, където ще остане до края на седмицата. На 24 юни тимът ще изиграе първата си контрола - срещу спечелилия промоция за Втора лига Литекс. От състава си тръгна халфът Емил Колев. Той е вторият футболист след десния бек Христо Попадийн, който се разделя с бистричани.

РЕЗУЛТАТИ

ФУТБОЛ

ПО БНТ 1
17.50 Русия - Португалия
ПО БНТ HD
20.50 Мексико - Нова Зеландия
ПО ДИЕМА СПОРТ
19.00 ЦСКА-Сф - Зенит
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
19.00 Чехия - Италия (младежи)
21.45 Германия - Дания (младежи)

РЕЗУЛТАТИ

Купа на Конфедерациите, I кръг

ГРУПА В:

Австралия - Германия 2:3 *0:1 Щиндъл (5) 1:1 Рогич (41) 1:2 Дракслер (44-g) 1:3 Горетцка (48) 2:3 Юрич (56);* ***Камерун - Чили 0:2***

II кръг: утре, 18.00: *Камерун - Австралия; 21.00: Германия - Чили*

Европейско за юноши до 21 г., II кръг

Словакия - Англия 1:2; Полша - Швеция 2:2. *1. Англия 4 2. Словакия 3 3. Швеция 2 4. Полша 1.*

III кръг: утре, 21.45: *Англия - Полша и Словакия - Швеция.*

КРАТКИ

Бербатов тренира с Берое

Димитър Бербатов се включи в тренировките на Берое на лагера в Банско. 36-годишният нападател, който е без отбор от май 2016 г., участва в тактическо занимание, а после и в двустранна игра. Треньор на заралии е Александър Томаш, който е сред най-добрите приятели на Бербо от съвместния им престой в ЦСКА. Бербатов преди години трениране с водените от Томаш отбори на Банско и Верея.

Лудогорец взима аржентински вратар

Вратар от Аржентина ще е първото ново попълнение на Лудогорец. Шампионите очакват 31-годишния Хорхе Броун, съобщават медиите в родината му. Стражът ще подпише договор за 3 сезона. Броун има 27 мача през сезона за Колон, където играе като преотстъпен от Росарио Сентрал. Очаква се до края на месеца вратарят да се присъедини към лагера на “орлите” в Австрия. Той ще се бори за титулярно място с бразилеца Ренан дош Сантош. Основният страж на шампионите Владислав Стоянов ще се възстановява от контузията в дясното коляно до късната есен. В Разград разполагат на този пост и с капитана на националния ни отбор за юноши до 19 г. Даниел Наумов, и с канадеца Милан Борян, който е под наем в полския Корона Киелце.

Септември взе още двама

Септември взе още двама и така новите попълнения набъбнаха до девет. С новака в Първа лига подписаха Иван Стоянов, който за последно игра в Несебър, и Иван Вълчанов, избягал от разпадащия се Нефтохимик.

www.duma.bg

Фенове на ЦСКА-Сф на протест пред сградата на УЕФА

Стр. 23

Министърът на младежта и спорта Красен Кралев (крайният вдясно на първия ред) участва в Петата Европейска вечер на спорта в Брюксел заедно с президента на Международния олимпийски комитет Томас Бах (крайният вляво), вицепрезидента Сергей Бубка (в средата на първия ред), президента на Европейския олимпийски комитет Янеш Косиянчич, еврокомисаря за образование, култура, младеж и спорт Тибор Навracич и други

ТАЙСЪНА БИ РУСНАК НА СТАРТА НА ЕВРО 2017

Даниел Асенов (52 кг) направи първа крачка към защита на европейската си титла от Самоков 2015. В 1/8-финален мач на шампионата в Харков Тайсъна от Кукорево победи уверено по точки руснака Тамир Галанов. Българинът е под №2 в схемата и почива на старта, където Галанов отстрани беларусина Лобан.

Другият ни 1/8-финалист Симеон Чамов (69) загуби от водача в схемата Парвиз Багхиров (Азер), бронзов медалист от световното в Доха 2015 и шампион от Европейските игри в Баку 2015.

България остана с четирима боксьори в шампионата - Асенов, Стефан Иванов (56), Елиан Димитров (60) и Кристиян Димитров (91). Отпаднаха Тинко Банабаков (49), Симеон Чамов (69), Арман Хакобян (75), Радослав Панталеев (81) и Петър Белберов (+91).

България изпусна световна титла по щанги за юноши

Родните тежкоатлети изобщо не участват на шампионата в Токио

Марин МИЛАШКИ

България изпусна да вземе 2 медала от световното по вдигане на тежести за юноши и девойки до 20 г. в Токио. С реални шансове за отличията бяха Жеко Иванов (56 кг) и Божидар Андреев (77). За това алармира личният треньор на тежкоатлетите от Сливен Пламен Братойчев. Андреев, който е олимпийски шампион за младежи от Игрите в Нанкин 2014 г., е бил с възможности да се пребори за златото. Шампион в категорията стана колумбиецът Джейсън Лопес с 356 кг двубой след 161 кг в изхвърлянето и 195 кг в изтласкването. Сливналията също преодолява тези тежести, без дори да участва в лагерите на националния ни отбор.

Родната федерация обаче не изпрати нито един щангист в Страната на изгряващото слънце. Братойчев разкри, че постоянно е бил уверяван от генералния секретар на федерацията Борислав Гидиков, че ще изпратят предварително заявките, но това така и не се е случило. По този начин Андреев пропусна да вземе златен медал в последната си година в тази възрастова група. По възможностите на Иванов пък било да се пребори за бронзовия медал в категорията си.

"Стигна се дотам, че държавата дава пари за тези състезания, а федерацията не ги използва. За 6-7 години треньорите на националния ни отбор не успяха да произведат нито един състезател, който да се бори за медали, а времето, с което те разполагаха, е напълно достатъчно. Вероятно, причината е и организационна, защото фактите говорят, че имат доста проблеми с допинга, а при мен такива няма. Нашият спорт е измерим и всичко се вижда, като се погледнат резултатите. В тези два медала, които изпуснахме, федерацията не е инвестирала нито лев, но можеше да получи дивиденти. Единственото ми условие беше по време на самите състезания да придружавам щангистите си. Така е в 90% от останалите държави и спортове", категоричен е Братойчев.

Владинова и Калейн на Световните игри във Вроцлав

Невяна Владинова и Боряна Калейн ще представят България на Световните игри във Вроцлав, Полша, от 20 до 30 юли, информираха от БФХГ.

Световните игри са състезания по спортове и дисциплини, които не влизат в програмата на Олимпийските игри. За пръв път са проведени в САЩ през 1981 г. Организират се от специално създадена Международна асоциация за Световните игри под патронажа на МОК. България имаше право на една квота, но поради отказването на някои състезателки, допълнителни квоти получиха трите резервни държави - България, Израел и Украйна. На Световните игри в художествената гимнастика, за разлика от Олимпиадите, ще се раздават медали на всеки уред и за това ще има квалификации и финали.

Невяна Владинова ще участва с №13, а Боряна Калейн с №14.

Граciите ни провеждат показен лагер в Япония по традиция от годините, в които старши треньор им беше Нешка Робева. Част от българския тим - Невяна Владинова, Стефани Кирякова, Камелия Стоилова и Анна Шивачева, посети няколко училища в Мураяма. Японските ученици посрещнаха нашите момичета с български песни и много цветя, а гимнастичките демонстрираха елементи от съчетанията си с уредите, като япончетата много се забавляваха, информират от родната федерация.

Снимка БГНЕС

Капитанът на отбора на Пакистан Сафраз Ахмед показва в Карачи Световната купа по крикет, спечелена от тима в традиционен финал срещу Индия на шампионата в Лондон

Гришо срещу Бенето в „Куинс"

Григор Димитров (№11 в света) ще играе с французина Жулиен Бенето (№87) във II кръг на турнира в лондонското предградие "Куинс", след като ветеранът би на старта Джеймс Уорд (Вбр, №1062) с 6:2, 6:2. До момента двамата са си разменили по две победи, а за последно се срещнаха в Шанхай 2014 г., когато Бенето би с 2:0 сета. На двойки на тревата в "Куинс" Гришо и Жо-Вилфрид Цонга (Фр) загубиха от братята Боб и Майк Браян с 6:7 (5), 6:7 (5). Американските легенди са бивши №1 в света и имат общо 112 титли.

Димитров обяви, че се радва на добър сезон. Хасковлията в момента е на 60 т. от завръщане в топ 10, а в началото на годината беше 17-и. Той достигна до 1/2-финал на "Аустрелиън оупън", след което триумфира с титлата на АТП 250 турнира в София. Гришо обаче се поизложи на сезона на клей, където реално не можа да сътвори нищо. Сега той се наслаждава на любимата си настилка на трева, като на старта в "Куинс" победи с лекота американеца Райън Харисън (№41).

ГЛЕДАЙТЕ

ПО ЕВРОСПРОТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
16.30 Хале - Инхоойхем
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
ТЕНИС
14.00 Турнир в Лондон (мъже)
ПО МТЕЛ СПОРТ 2
13.00 Турнир в Хале (мъже)
ПО Ф+
13.30 Турнир в Бирмингам (жени)

КРАТКИ

Правят елитна група в Световната лига

От следващия сезон Световната волейболна лига ще се промени драстично и ще има една елитна група от 16 отбора. Международната федерация (FIVB) вече обяви отборите, които ще оформят елитната група и там "твърди" 12 тима за през следващите 7 години ще са: САЩ, Бразилия, Италия, Полша, Сърбия, Франция, Германия, Русия, Иран, Китай, Аржентина и Япония. Междувременно България, Австралия, Канада и Република Корея ще са в ситуация "година за година", така че след сезона през 2018 г., може и да не играят сред суперсилите на волейбола. Всеки отбор ще има домакинство и ще срещне останалите съперници поне веднъж. Състезателните уикенди ще се увеличат от 3 на 5 и в тях се очаква тимовете да са разпределени в четири групи по 4 отбора.

Волейболистките срещу Сърбия за купа „Елцин"

Женският национален отбор на България започва срещу Сърбия турнира в Екатеринбург за купа "Борис Елцин". Ежегодната надпревара събира едни от най-силните отбори в света. Тази година турнирът е от 26 до 30 юни, с участието на пет отбора - домакините от Русия, България, Сърбия, Турция и Казахстан. България е триумфирала в Екатеринбург през 2014 г. след победа над "Сборная" с 3:2 гейма.

И Моуриньо с обвинение за укрити данъци

Прокуратурата в Мадрид предяви обвинение на Жозе Моуриньо за данъчни измами на стойност 3,3 млн. евро в периода 2011-2012 г., когато португалецът беше начело на Реал М. Според информация на държавната агенция въпросната сума е от т. нар. "имиджови права". Заради тях суперзвездата на "Белия балет" Кристиано Роналдо бе обвинен в укриване на 14,7 млн. евро. Асът на Барселона Лионел Меси пък беше осъден условно на 21 месеца затвор, след като бе признат за виновен в укриване на данъци в размер на 4 млн. евро. Според испанските закони обаче в затвора не се лежи за икономически престъпления, при които присъдата е до 24 месеца.